

Forslag til vedtagelse nr. V 97 af Line Barfod (EL).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Forespørgsel nr. F 53:

Forespørgsel til finansministeren og beskæftigelsesministeren:

»Hvordan vil regeringen sikre, at der sker en fortsat forbedring af ældreomsorgen, børnepasning, uddannelse, sundhedsvæsen, indsatsen for de svageste grupper, dagpenge og pension samt øvrige velfærdsydelse samtidig med, at regeringens 2010-målsætning for beskæftigelse, arbejdsløshed og gældsafvikling søges realiseret, og hvilke initiativer vil regeringen fremlægge for at mindske tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet som følge af dårligt arbejdsmiljø og nedslidning samt for at øge erhvervsdeltagelsen for over 60-årige og for mennesker af anden etnisk herkomst?«

Af Ole Sohn (SF) og Aage Frandsen (SF).

(Forespørgslen anmeldt 21/3 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 26/3 2003).

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil gerne bede om ro i salen, før hr. Ole Sohn kommer op for at begrunde forespørgslen. De, der ikke ønsker at være her, bedes forlade salen nu, så der er ro til forhandlingerne.

Jeg vil gerne på nuværende tidspunkt, mens der er så mange til stede, gøre opmærksom på, at vi udskyder afstemningen om eventuelle forslag til vedtagelse til tirsdag den 13. maj.

Værsgo, hr. Ole Sohn. Men så skal der også være ro i salen nu.

Begrundelse

Ole Sohn (SF):

Forespørgslen tager udgangspunkt i, havde jeg nær sagt, den faktiske udvikling år 2000 og regeringens 2010-målsætning. Vi har ønsket at høre, hvad regeringen agter at gøre for at sikre, at der kan ske en fortsat forbedring af ældreomsorgen, børnepasning, uddannelse og sundhedsvæsen og ikke mindst indsatsen for de svage grupper set i lyset af regeringens 2010-målsætning, be-

skæftigelsen og gældsafviklingen, samt hvilke initiativer regeringen vil fremlægge for at mindske tilbagetrækningen på arbejdsmarkedet som følge af et dårligt arbejdsmiljø og nedslidning og for at øge erhvervsdeltagelsen for de over 60-årige og mennesker af anden etnisk herkomst.

Kl. 15.40

Det er en meget bred dagsorden, men det er en meget central dagsorden, fordi der er en fælles forståelse eller i hvert fald en bred forståelse i Folketinget om, at der skal ske en gældsafvikling som i 2010-planen. Samtidig er vi i den situation, at vi kan se, at udviklingen i den borger-nære service, de velfærdsforanstaltninger, som ikke mindst amter og kommuner har ansvaret for, er under voldsomt pres som følge af regeringens og Dansk Folkepartis økonomiske politik, hvor vi er i en situation, hvor der foretages meget drastiske nedskæringer i amter og kommuner i den borgernære service.

Vi finder, det er væsentlig at få det vendt samt få regeringens bud på, hvordan vi kommer videre, og det er baggrunden for forespørgslen. Jeg håber, at vi kan få regeringens lidt klarere bud på, hvordan vi kommer frem til 2010 med de målsætninger, der ligger.

Besvarelse

Finansministeren (Thor Pedersen):

Nu ligger den her forespørgsel jo i forlængelse af den, vi har haft under F 51. Det er i hvert fald i store træk samme tema, så noget vil sikkert blive gentaget, men det vil jo vise sig under debatten.

Vi må jo igen starte med at konstatere, at der altså har været en global afmatning inden for de sidste 2 år. Vi har således set en voldsom stigning i ledigheden i landene omkring os, og vi kan konstatere, at Danmark egentlig alt andet lige er kommet bedre igennem den fase end lande, vi normalt kan sammenligne os med.

Vi har i dag et stort overskud på de offentlige finanser, og vi har rekordoverskud på betalingsbalancen, og uanset hvad er det relative niveau for beskæftigelsen historisk set meget højt.

Det er så ikke et argument for, at det ikke er et problem, at ledigheden stiger. For hver eneste ledig, der gerne vil i arbejde, er det et problem, hvis der ikke er en arbejdsplads. Det er for så vidt det spørgsmål, der håndteres, når man taler om, hvordan beskæftigelsen er i den offentlige

sektor, og hvordan udsigten er i den private sektor.

Hermed vil jeg så også gentage, at den offentlige sektor altså ikke er et område, hvor der er tale om et fald i antal arbejdspladser, rent faktisk stiger beskæftigelsen i den offentlige sektor. Der bliver flere ansatte i den offentlige sektor. Over 2 år vil tallet sandsynligvis nå op omkring 10.000, og det er i virkeligheden større end det, vi egentlig havde forudsat, da vi indgik økonomaftaler med kommunerne, altså det numeriske antal personer, man er i stand til at aflønne også i 2003.

På trods af den ledighed, som vi aktuelt oplever, er det stadig sådan, at lønningerne i Danmark stiger mere end i udlandet, og det betyder, at vi stadig svækker vores konkurrenceevne, også holdt op mod at vi har en kronekurs, der i forhold til en faldende dollar gør, at vi svækker vores konkurrenceevne også på eksportmarkederne, når det gælder priskonkurrencen.

Derfor burde alle jo kere sig om det. Når det i virkeligheden er på det private område, vi ser reduktionen i beskæftigelsen, er det også her, man skal være meget opmærksom på det ansvar, der ligger hos arbejdsmarkedets parter, når de nu skal i gang med lønforhandlinger. Man skal altså sikre den optimale vækst i realløn, som nemlig afspejler balancen mellem lønudviklingen og vores konkurrenceevne.

Det omfatter bl.a. en indsats, som stimulerer produktivitetsudviklingen, og som i øvrigt varigt forbedrer strukturerne på arbejdsmarkedet.

Jeg vil også gerne indledningsvis understrege, at mulighederne for at nå målene om gælds- nedbringelse, beskatning af offentlig service, indtil videre ikke er påvirkede af de aktuelle bevægelser i beskæftigelse og ledighed.

Det afgørende for at nå disse mål er niveauet for og den underliggende udvikling i de offentlige finanser. Oplysningerne for 2002 viser, at udviklingen indtil videre svarer til det forventede og til det forudsatte. Beskæftigelsen er i henhold til de nyeste opgørelser på omtrent samme niveau i 2002, som forudsat i vores seneste fremskrivning mod 2010.

Af forespørgselsens ordlyd kan man få det indtryk, at nedbringelse af den offentlige gæld skulle være i modstrid med intentioner om at fastholde en udbygget offentlig service og ordentlige vilkår for de svage grupper, herunder også gode vilkår for svage ældre.

Det er på ingen måde tilfældet. Planen er jo netop, at vi skal sikre en nedbringelse af den of-

fentlige gæld frem mod 2010, så der er råd til at finansiere de fremtidige stigninger i udgifter til pension og til pleje af ældre.

Nedbringelse af den offentlige gæld sikrer, at finanspolitikken er holdbar, så vi ikke skubber byrden videre til fremtidige generationer. Når vi allerede i dag indretter finanspolitikken efter de fremtidige udfordringer, er det netop for ikke bliver tvunget til at stramme finanspolitikken efterfølgende.

Kl. 15.45

Tilrettelæggelsen af en holdbar finanspolitik med en tilstrækkelig nedbringelse af den offentlige gæld bidrager derfor til at skabe et godt økonomisk grundlag for fremtidens offentlige service.

Inden for de rammer, der er lagt for udviklingen frem til 2010, er der råderum til skattestop, lavere skat på arbejdsindkomst og en realvækst i det offentlige forbrug på 0,7 pct. i 2004 og 0,5 pct. fra 2005-2010. Gør vi det op i kroner, er det sådan, at der i alt er plads til en realvækst på 14 mia. kr., og det vil renses for demografi – som tidligere nævnt – betyde, at der i alt er 7,5 mia. kr. til yderligere velfærdsforbedringer eller i gennemsnit 1 mia. kr. mere pr. år. Inden for den ramme kan man jo prioritere op eller prioritere ned alt efter, hvor man ønsker, at forbedringerne skal slå igennem, og hvor det er, man historisk ønsker at nedprioritere.

Regeringen har allerede på de seneste finanslove prioriteret sundhed og en indsats over for svage grupper. Den holdbare finanspolitik betyder, at forbedringen kan bevares fremover, også når antallet af ældre stiger.

Jeg kan nævne, at i 2002 blev der samlet afsat over 3 mia. kr. yderligere til sygehusvæsenet i forhold til 2001. Af disse over 3 mia. kr. blev godt 1,6 mia. kr. afsat i forbindelse med kommuneaftalerne, og oven i det lagde regeringen så yderligere 1,5 mia. kr. til aktivitet for sygehuse- ne i 2002 – og for så vidt også efterfølgende i det omfang, hvor pengene ikke anvendes.

Hertil kommer så yderligere, at vi i 2003 har styrket sygehusområdet med 850 mio. kr., som sikrer fortsat prioritering af kræftområdet, hjerteområdet og det medicinske område. Hertil kommer, at vi i finansloven tilførte 125 mio. kr. til øget behandlingsaktivitet i sygehusvæsenet under ét. Her har vi så for nylig yderligere overført 200 mio. kr. til amterne til samme formål. Resultatet har også kunnet ses, nemlig et markant fald i ventelisterne.

Jeg kan også nævne, at der i forbindelse med finanslovaftalen for 2002 blev afsat 500 mio. kr. ekstra til ældreområdet i kommunerne. Det er ikke en engangsbevilling. Det er i virkeligheden et vedvarende løft, altså yderligere 500 mio. kr. hvert eneste år i forhold til udgangspunktet.

Når det drejer sig om samfundets svageste grupper, har regeringen sammen med andre satspuljepartier iværksat en række initiativer. Jeg kan nævne, at der over de næste 4 år er afsat 1 mia. kr. til psykiatriområdet, herunder børne- og ungdomspsykiatrien. Der sker en fortsat prioritering af indsatsen over for udsatte grupper, herunder stofmisbrugere, ligesom der er afsat midler til indsatsen for at bryde den negative sociale arv.

Det har således været muligt gennem omprioriteringer og målretning at videreudvikle og forbedre servicen over for borgerne på en lang række områder, og det vil blive fastholdt også i de kommende år.

Målsætningerne om service og skat frem til 2010 inden for en holdbar ramme kræver en betydelig indsats for at øge beskæftigelsen. Regeringen har taget første skridt med »Flere i arbejde«. Det næste skridt er nedsættelsen af skatten på arbejdsindkomst, men der er brug for flere initiativer i de kommende år, og det vil beskæftigelsesministeren forhåbentlig – og det tror jeg – komme nærmere ind på.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Indledningsvis vil jeg godt sige, at i den nuværende situation er der ingen grund til at så unødigt tvivl om sundhedstilstanden i dansk økonomi.

Det er dog ikke ensbetydende med, at regeringen ikke lytter til de bekymringer, der fremsættes, eller at vi for den sags skyld sidder med hænderne i skødet. Der foregår en løbende overvågning af udviklingen i ledighed og beskæftigelse. Det gælder både på kort og på lidt længere sigt.

Den aktuelle situation i Irak sætter økonomiske spor i det meste af verden og har også gjort det herhjemme, men denne situation varer ikke ved, og ser man lidt længere frem i tiden, er forventningerne rent faktisk positive.

I en rundspørge foretaget af Arbejdsformidlingen siger virksomhederne, at de forventer, at de vil beskæftige flere inden for det næste års tid. Det bekræfter mig i, at den vej, regeringen har valgt for en gennemgribende etapevis refor-

mering af arbejdsmarkedet, arbejdsmarkedssystemet, er den rette.

Vi skal naturligvis følge udviklingen løbende, men samtidig fortsat tænke i det mellemlange sigt og løbende arbejde på at forbedre strukturerne på arbejdsmarkedet.

Kl. 15.50

Vi tog hul på dette projekt med aftalen om »Flere i arbejde«. Incitamenterne til at søge job er blevet skærpet, og feltet af redskaber er blevet mere overskueligt, samtidig med at indsatsen over for den enkelte er blevet mere fleksibel og individuel.

Samtidig med at reformen implementeres, er der imidlertid allerede taget hul på en række andre aktiviteter, der rammer ned i centrale dele af det spørgsmål, der danner udgangspunkt for vor debat her i dag.

Det aktuelle sygefravær i Danmark svarer til, at 142.000 personer er væk fra arbejde hele året. Dele af sygefraværet står ikke umiddelbart til at ændre, alle bliver syge en gang imellem, hvad enten det er influenza, et brækket ben eller mere alvorlig sygdom, men størrelsesordenen er ikke desto mindre udtryk for et iøjnefaldende spild, såvel økonomisk som ikke mindst menneskeligt.

Som første skridt til udarbejdelsen af en samlet og målrettet indsats over for sygefraværet var jeg i tirsdags vært for en større indledende konference, hvor alle de relevante aktører deltog i en debat om, hvordan vi sikrer en bedre indsats til forebyggelse og nedbringelse af sygefraværet i Danmark.

Et gennemgående tema for konferencen var, at det som udgangspunkt er afgørende, at vi får et mere nuanceret fokus på sygefraværet. Der er behov for at gøre op med tankegangen om, at man enten er hundrede procent syg eller hundrede procent rask. Blandt nogle af de forslag, der blev drøftet, var en mere systematisk brug af fraværssamtaler, deltidssygemeldinger og en ny lægeerklæring, en styrkelse af den kommunale indsats og opfølgning, herunder et tættere samarbejde med den sygemeldte og virksomheden.

Nu vil vi diskutere forskellige løsningsmuligheder til nedbringelse af sygefraværet mere detaljeret på en række møder med læger, arbejdsmarkedets parter, kommunerne og amterne. På basis af disse drøftelser vil regeringen efter sommerferien fremlægge et udspil med bud på en samlet indsats over for sygefraværet. Det vil danne udgangspunkt for forhandlinger med Folketingets partier, og eventuelle lovforslag vil kunne fremsættes inden årsskiftet.

Når vi taler om at forebygge langtidssygdom og udstødelse, vil jeg også gerne nævne den ny-lige arbejdsskadoreform, hvor kortere sagsbehandling er ensbetydende med en hurtigere afklaring af den enkeltes situation, hvilket er altafgørende for at kunne komme videre, herunder eventuelt tilbage i arbejde.

Hvad angår indsatsen over for de ældre på arbejdsmarkedet, har fokus for »Flere i arbejde« først og fremmest været at gøre indsatsen bedre i forhold til den enkelte uanset alder, køn, etnisk baggrund osv. Med andre ord bliver der med løbende kontakt og aktive tilbud taget hånd om de ældre ledige og deres behov på samme måde som alle andre ledige.

Samtidig er det vigtigt, at virksomhederne påtager sig et ansvar og tør gå nye veje, når det drejer sig om rekruttering af nye medarbejdere. De gode seniorpolitiske historier skal frem, og regeringen ser aktuelt på muligheden for, om man eventuelt kan gøre mere på det område.

Når det drejer sig om integrationen af personer af anden etnisk herkomst i det danske samfund, er arbejde et nøgleord. Ser vi på den nuværende beskæftigelsessituation, er det opløftende at se, at efterkommere af indvandrere i højere grad er aktive på arbejdsmarkedet end deres forældre, så det går i den rigtige retning.

Skal vi udnytte det arbejdsstyrkepotentiale, som denne gruppe udgør, er der stadig et stykke vej at gå, og det gør vi så. Med »Flere i arbejde« og den nye redskabsvifte er der skabt belæg for en indsats også til gavn for personer af anden etnisk herkomst. Som eksempel kan nævnes virksomhedspraktik på en privat eller offentlig virksomhed, hvor den enkelte via introduktion til en arbejdsplads kan få trænet sine faglige og sproglige kvalifikationer.

Den nye CV-bank kan endvidere understøtte et mere udbredt kendskab til disse menneskers kompetencer, og dermed bliver mulighederne for at matche dem med et ledigt job bedre. Endvidere er der i regi af Integrationsministeriet aktuelt forskellige nye forslag under overvejelse, og disse vil regeringen præsentere senere på sommeren

KL 15.55

Endelig vil jeg som det sidste nævne, at jeg har taget første skridt til at sikre en styrket indsats over for de svageste grupper, et indsatsområde, der er uhyre vigtigt, og som regeringen forpligtede sig til at styrke som led i anden fase af »Flere i arbejde«.

De svageste ledige er som bekendt ikke en homogen gruppe. De består af mennesker med vidt forskellige behov og vidt forskellige ressourcer spændende fra indvandrerkvinden, der har ringe dansk kundskaber, den arbejdsskadede lønmodtager, der ikke har været i kontakt med arbejdsmarkedet i en lang periode, den 40-årige med psykiske problemer, som har forhindret ham i at holde på et job i mere end en meget kort periode.

Jeg har derfor bedt Arbejdsmarkedsstyrelsen iværksætte en nøje analyse af denne gruppe for at få afdækket gruppens behov og samtidig få belyst, hvordan man bedst muligt kan give de mennesker den hjælp, som de har brug for.

Med mit indlæg har jeg ønsket at understrege, at regeringen er opmærksom på den aktuelle arbejdsmarkedsudvikling og har forståelse for, at den nuværende udvikling i ledigheden rammer nogle grupper relativt hårdt.

Den globale økonomiske situation taler ikke for her og nu-løsninger, de kan højst lappe noget midlertidigt. Vi skal derimod fortsætte arbejdet med at fokusere på at løse de strukturelle udfordringer, så står vi bedst rustet, når konjunkturerne forhåbentlig inden for alt for længe vender igen.

Forhandling

Ole Sohn (SF):

Lidt høflighed tilsiger at sige tak til regeringen for besvarelserne, om end der ikke var noget overraskende i besvarelserne. Desværre er det ikke noget overraskende nyt, det erkender jeg.

Jeg havde håbet på, at regeringen havde sat lidt mere på det ene greb, som beskæftigelsesministeren dog trods alt gav udtryk for undervejs, nemlig de strukturelle ændringer, for at løse nogle af de opgaver, vi står overfor.

Uden at skulle bevæge mig ind i debatten, som vi har været igennem tidligere, vil jeg godt understrege, at der i regeringens 2010-målsætning forudsættes, at der skal være en merbeskæftigelse på 86.000, og den udvikling er man på vej langt, langt, langt fra. Tværtimod er man på vej den modsatte vej med en stigende ledighed.

Så er det rigtigt, at den internationale udvikling ikke giver grund til optimisme, og man kan måske ikke helt forlade sig på, at det er dér, løsningen skal findes. Jeg var inde på det med udviklingen i Tyskland og Frankrig, som forværres, og USA, som lever for lånte penge.

Vi ved, at når arbejdsløsheden stiger, sker der faktisk også det helt naturligt, at der kommer en øget marginalisering og en øget udstødning på arbejdsmarkedet. Der er flere, der søger førtidspension, der er flere, der søger efterløn, der er faktisk også blandt dem, vi får ind via det rummelige arbejdsmarked – eksempelvis fleksjobbere – en markant stigende arbejdsløshed i dag. Vi kan se, at der er en lang række nyuddannede, som vi har investeret uddannelse i, som har svært ved at komme ind og bruge deres uddannelse og udnytte deres kompetencer.

Samtidig kan vi se, at regeringens beskæring af vækstrammerne over for amter og kommuner, altså over for den borgernære service, som regeringen lægger så meget vægt på, har ramt utrolig hårdt i amterne og kommunerne.

Nu har vi gennem nogle timer haft en debat om procentsatser, og jeg ved, at man under en tidligere debat for en måned siden havde en meget følelsesladet debat om det følelsesladede skattetryk – det er det der med, hvad folk føler de betaler – og om, hvad man kan bruge tal til. Jeg tror, det vil være klogt af os alle sammen at prøve at tage ud og konstatere, hvordan virkeligheden er ude i amterne og kommunerne.

Virkeligheden er, at der skal foretages markante nedskæringer, og det er sådan set ret naturligt, for under den forrige regering, under SR-regeringen, var der en vækst i det offentlige forbrug, når man renser den for inflation, på 2,23 pct., og nu er vi nede på 0,63 pct. Det er klart, at det selvfølgelig kan mærkes ude i kommunerne.

Kl. 16.00

Jeg synes da bare, man skal erkende, at man ikke ønsker de muligheder for amter og kommuner, der har været hidtil, og det er klart, at det gør, at hjemmehjælpen selvfølgelig ikke kan have den samme styrke som hidtil osv.

Der, hvor jeg havde håbet, at regeringen ville komme lidt ind, var omkring det at lægge an til reformer, som kunne være med til at fordele værdierne i samfundet anderledes, sådan at vi netop kunne være med til at sætte ind over for de udsatte.

Der var ikke noget som helst om skattereformen, bortset fra den minimale skattelettelse der ligger. Der var ikke noget med retfærdig beskatning, hverken af Nordsøenergien eller de multinationale selskaber. Der var ikke nogen ideer til reform af pensionssystemet, hvor vi kan se et stadig stigende skel mellem fattige og rige pensionister, eller omkring børnecheckens udvikling.

Jeg synes, det er en utrolig fattig måde, regeringen har taklet det på. Det tror jeg også er en af årsagerne til, at vi kan se, at problemerne i samfundet vil udvikle sig i en skæv retning.

Derfor skal jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget konstaterer,

- at regeringens politik over for amter og kommuner allerede har ført til nedskæringer af velfærden,
 - at regeringen har gennemført et skattestop, strafbestemmelser over for kommuner og amter samt en skatteaftale med Dansk Folkeparti, og har som konsekvens heraf beskåret vækstrammen for det offentlige forbrug med en tredjedel i 2004 og halveret den i 2005, og
 - at denne politik vil føre til nedskæringer i velfærden samt give en yderligere stigning i arbejdsløsheden,
- opfordrer Folketinget regeringen til
- at fremkomme med forslag til nødvendige omlægninger og reformer af skattesystemet, der bl.a. indebærer en retfærdig beskatning af Nordsøenergien og de multinationale selskaber,
 - at skabe grundlag for en væsentlig udvidelse af vækstrammen til gavn for ældreomsorg, sundhedsvæsen, folkeskolen, børnepasning og de svageste grupper i samfundet, og
 - at fremrykke en række offentlige investeringer inden for bl.a. boligbyggeri, folkeskolen, vedvarende energi og den kollektive trafik.«
- (Forslag til vedtagelse nr. V 99).

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Kristian Jensen (V):

Det er jo en meget bred forespørgsel, som SF har stillet her i dag. Jeg tror, at bortset fra bornholmertrafikken og fravænningsalderen for pattegrise kan næsten alt komme ind under overskriften. Det skal SF ikke have utak for, for jeg synes, det er en væsentlig debat at tage. Jeg håber bare, at der er forståelse for, at jeg så ikke kan nå at komme omkring alle de emner i løbet den taletid, som reglerne herinde nu giver.

Jeg vil godt starte med, for ikke bare at gentage den debat, vi lige har haft i flere timer, at an-

erkende det, hr. Ole Sohn sagde i sin indledning her, nemlig at der også fortsat er plads til vækst i kommuner og amter. Jeg synes, det er meget nyttigt, at også SF nu ser virkeligheden i øjnene og anerkender, at der vil være plads til vækst i den offentlige sektor. Jeg tror, hr. Ole Sohn opgjorte væksten til 0,63 pct., og dermed er den myte om, at der er nedskæringer, ikke til stede.

Derfor forstod jeg ikke helt, at hr. Ole Sohn sagde, at der ikke fremover ville være de muligheder, der er i dag. Jamen når der er vækst, så vil der ikke bare være de muligheder, der er i dag, så vil der da være endnu bedre mulighed for netop at give borgerne service og tage hånd om de mennesker, der er behov for, og for at der bliver givet en hjælpende hånd på ældreområdet, på sundhedsområdet, på dagpasningsområdet og alle de andre punkter, som SF har nævnt i deres forespørgsel.

Kl. 16.05

En kort overgang lød det nærmest, som om hr. Ole Sohn og SF nu var blevet varme tilhængere af 2010-planen, men, men, men hr. Ole Sohn kom tilbage på plads igen, da hr. Ole Sohn sluttede af med at kræve, at der var væsentligt højere vækstrammer i kommuner og amter, og dermed vendte den kendte politik fra SF om, at man ikke skal lade de økonomiske realiteter forstyrre den politik, man har, men bare lade det offentlige forbrug vokse, tilbage.

Venstre tilsluttede sig i modsætning til SF allerede i opposition de sigtelinjer og målsætninger, der er i »Danmark år 2010«-planen. Det gentog vi, efter at vi kom i regering, og det er også det, der har været udgangspunktet, da vi lavede vores skattereform.

Strategien for dansk økonomi frem til år 2010 er en målsætning om, at den offentlige gæld cirka skal halveres fra år 2000 til år 2010. Og for at nå det mål er der nogle kriterier, der skal være opfyldt.

Et af kriterierne er, at beskæftigelsen skal vokse med ca. 85.000, og et andet kriterium er, at man skal holde en kontrolleret vækst i den offentlige sektor, så væksten ikke løber løbsk.

Vi tror i Venstre, at aftalen om lavere skat på arbejdsindkomst er en væsentlig brik i at få øget beskæftigelsen. Det vil nemlig betyde, fordi vi har målrettet skattelettelserne til lav- og mellemindkomsterne, at det er den typiske LO-arbejder, der forholdsmæssigt får mest ud af skattereformen. Der bliver givet en ekstra motivation til at gå fra passiv forsørgelse til aktiv beskæftigelse, og der bliver givet en ekstra gulerod til de men-

nesker, der er i arbejde, men gerne vil gøre en ekstra indsats.

Hvis man sammentæller alle de initiativer, som både den tidligere og den nuværende regering har taget og er i gang med at gennemføre siden offentliggørelsen af »Danmark år 2010«, så er initiativerne med til at øge beskæftigelsen med ca. 40.000 personer. Og dermed vil vi være omtrent halvvejs mod målet.

Hvis vi kigger på midlerne til finansiering af skattelettelserne, er de jo bl.a. fundet ved en marginal ændring af kravene om kontrolleret vækst i det offentlige forbrug. Men som SF allerede har anerkendt, vil der fortsat være en vækst, og den vækst mener vi at det er vigtigt at få taget frem her i dag, fordi der har været mange myter og forkerte tal i debatten, bl.a. myten om, at man skærer ned på antallet af offentligt ansatte, og myten om, at der ikke er plads til vækst. Begge er fejlagtige, og jeg er glad for, at SF trods alt har anerkendt, at den ene ikke længere passer, nemlig myten om, at der ikke skulle være plads til vækst.

Vi synes, at regeringen skal tage en snak med kommuner og amter om, hvad det er for områder, der skal prioriteres, men også en snak om, hvorledes både kommuner og amter og stat sørger for, at midlerne er faldende til de områder, hvor behovene er faldende, sådan at midlerne frigøres til, at vi dér, hvor der er stigende behov, kan gøre en ekstra indsats.

Det har vi set blive gjort i en række kommuner, der ud over den vækstramme, der har været til kommunerne, også har fundet flere penge til det, man kan kalde de bløde områder, ved at prioritere ned andre steder, hvor behovene var faldende.

Jeg tror ikke på, at jeg kan forlænge den meget gode, brede og, tror jeg også, effektive liste af tiltag, som beskæftigelsesministeren har været inde på. Det skulle lige være at gentage, at helt nye beregninger fra Økonomi- og Erhvervsministeriet viser, at boligpakken fra sidste års finansloftale vil give 10.000 flere beskæftigede.

Vi har også fået statsregnskabet for 2002, der viser et overraskende flot overskud på statens saldo. Når man renser for engangsindtægter, så er overskuddet fra sidste år historisk stort. Det er det største i nyere tid. Og derfor er det et udtryk for en bomstærk økonomi med styr på udgifterne.

Jeg har et forslag til vedtagelse, som jeg gerne vil fremsætte på vegne af Venstre, Dansk Folke-

parti og Det Konservative Folkeparti. Det går i al korthed ud på følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer med tilfredshed, at den økonomiske politik frem mod år 2010 giver mulighed for en øget service pr. bruger, også når der tages højde for udviklingen i befolknings-sammensætningen i de kommende år.

Folketinget opfordrer regeringen til i samarbejde med Folketingets partier at sikre, at væksten i den offentlige sektor overvejende vil blive prioriteret til fortsat forbedring af den borgernære service.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 100).

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i handlingen.

Jeg har nu to korte bemærkninger, først hr. Ole Sohn og derefter hr. Nicolai Wammen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg skal love hr. Kristian Jensen, at jeg skal tage det forslag til vedtagelse, han har fremsat, med hjem til min mor, for jeg har ikke kunnet overbevise hende om, at det faktisk går godt i kommunerne.

Kl. 16.10

I alt fald har hun løbende gennem de sidste par år fået skåret i sin hjemmehjælp, og det kan hun ikke forstå, når hun hele tiden får at vide, at det går bedre og bedre. Det kan hendes naboer, som er ude i den samme situation, heller ikke. Men jeg skal prøve at se, om det her forslag til vedtagelse kan gøre det.

Det er jo selvfølgelig altid en prioriteringsdiskussion, når regeringen og Dansk Folkeparti laver en skattereform, som det blev nævnt, og den skal finansieres på en eller anden måde. Den måde, regeringen har valgt at finansiere den på, er ved at skære i kommunernes økonomi for næste år. Det er jo en kendsgerning.

Derfor valgte jeg meget bevidst omkring procentsatserne at sige, at det med de 0,63 pct. jo er en kendsgerning, men går man ud i kommunerne i forhold til det behov, der er, kan man jo helt åbenlyst se og mærke konkret – man kan spørge en hvilken som helst kommune – hvordan nedskæringerne ramler ind over alle de områder,

som regeringen kalder de borgernære serviceområder.

Det er derfor, jeg simpelt hen ikke kan forstå, hvorfor regeringen bare bliver ved at henholde sig til kolonnerne, og ikke tager udgangspunkt i, hvordan det i virkeligheden står til ude i kommunerne...

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg vil sige, at hvis jeg er nødt til ligefrem at gribe ind for at få stoppet det, så vil jeg godt gøre det, men den røde lampe skulle egentlig i sig selv være tilstrækkelig til at sige, at nu går man altså ikke ind i nye lange forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Den røde lampe lyser ikke kun herinde, den lyser også ude i kommuner og amter, hvor man jo mærker resultaterne af den politik, som regeringen og Dansk Folkeparti har ført.

Man oplever, hvordan servicen bliver ringere på vores sygehuse, i vores folkeskoler, i vores daginstitutioner og i hjemmeplejen. Man oplever, at den ramme, som regeringen er parat til at give, simpelt hen er for snæver, simpelt hen ikke giver plads til det nødvendige. Og det er ikke kun noget, socialdemokrater siger.

Jeg vil gerne bede Venstres ordfører om at holde sig til en meget fremtrædende Venstremand, nemlig Ejgil W. Rasmussen, formand for Kommunernes Landsforening, der til Ritzaus Bureau den 31. marts har udtalt: Regeringen må se at få øjnene op for den klare sammenhæng mellem økonomi og kravene til service. Man kan ikke love bedre service og samtidig stille så skræppe krav til vores budgetter, at det i praksis bliver umuligt for os at overholde lovens minimumskrav til folkeskole og den sociale service.

Vi lader denne bemærkning fra Venstres førstemand i kommunerne stå et øjeblik.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Til hr. Ole Sohn: Hvis ikke hr. Ole Sohn vil gå hjem og præsentere sin mor for forslaget til vedtagelse, så har jeg en oversigt over, hvorledes udviklingen i kommunernes økonomi i forhold til de midler, der bliver brugt til ældreplejen, er, så hr. Ole Sohn og hans mor kan se, at der er afsat 100 mio. kr. ekstra til ældreplejen i år i forhold til sidste år, faktisk svarende meget nøje til det, som er blevet aftalt, og det, som var målsætningen, da vi indgik en kommuneaftale i sin tid.

Der er ikke nedskæringer på det her område, når man samlet set kigger på kommunerne. Der er faktisk flere midler at gøre godt med. Det er også det, man kan se, når man kigger rundt omkring på de fleste kommuner, nemlig at der er en stigning i udgifterne i de fleste af kommunerne. Der kan være enkelte kommuner, hvor der er udsving, men hvis der er nedgang nogle steder, så må det jo opvejes af endnu større vækst andre steder, for samlet set er der vækst.

Til hr. Nicolai Wammen: Jeg synes, det er helt rigtigt, at man nu kan se virkningerne af regeringens politik. Det kan man gøre på sygehusventelisterne, der rasler ned, og det kan man gøre på ældreområdet, hvor de ældre får øget frit valg, det kan man gøre på børneoplysningsområdet, hvor det nu bliver muligt at vælge børneoplysning på tværs af kommunegrænser, hvor der er større frihed til forældre til at indrette deres egen form for børneoplysning med hensyn til, hvordan de ønsker, at deres barn skal passes osv.

Når hr. Nicolai Wammen og Socialdemokratiet mener, at det er helt umuligt og uladssiggørligt for kommunerne, sådan forstod jeg hr. Nicolai Wammen, at komme ned på en vækst på 0,5 pct., så er det jo bare den samme vækstrate, som SR-regeringen selv foreslog, blot fremrykket et enkelt år.

Mener hr. Nicolai Wammen dermed, at det, SR-regeringen foreslog, var helt urealistisk at opnå?

Kl. 16.15

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Der er ingen tvivl om, at også de rammer, som SR-regeringen lagde for kommuner og amter, var snævre, men de var fair, og derfor er det jo også, situationen er så vanskelig nu, hvor regeringen med støtte af Dansk Folkeparti skærer yderligere i mulighederne.

Jeg kan forstå, at hr. Kristian Jensen ikke vil kommentere formanden for Kommunernes Landsforenings, en anden Venstremands, udtalelser. Man lader, som om de ikke eksisterer, selv om han klart og tydeligt siger, at der er problemer med at overholde lovens minimumskrav. Vi snakker slet ikke om, at servicen skal blive bedre, men her sender Venstres førstemand i kommunerne et klart signal, og det må hr. Kristian Jensen da forholde sig til. Han kan også læse en meddelelse af Ritzaus Bureau den 27. marts 2003, hvor Kristian Ebbensgaard, en anden fremtrædende Venstremand og formand for

Amtsrådsforeningen, også retter en hård kritik mod regeringen for ikke at have sammenhæng mellem det, den lover, og de økonomiske muligheder, den giver. Det vil jeg også gerne høre en kommentar til.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg tvivler på, at min mor bliver overbevist, uanset hvor mange tal og kurver hr. Kristian Jensen eller regeringen fremkommer med, for virkeligheden, sådan som den opleves og den mærkes, er nemlig en anden. Jeg synes, hr. Nicolai Wammens citater af amternes og kommunernes førstemand taler deres tydelige sprog, og jeg kan ikke forstå, hvorfor regeringen ikke kan forholde sig til den virkelighed, der findes ude i amterne og kommunerne. Det er det ene, som jeg synes vi skal have draget lidt mere frem.

Det andet er: Hvordan ser Venstre i perspektivet mulighederne for at indfri minimumskravet, hvis vi kan kalde det sådan, i 2010-planen for en merbeskæftigelse på 85.000? Hvordan vil man nå det med den aktuelle udvikling, vi ser?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg håber, hr. Nicolai Wammen på et tidspunkt vil skrive debatten her ud og gennemlæse den, for så tror jeg, hr. Nicolai Wammen måske vil trække lidt på smilebåndet af det, hr. Nicolai Wammen selv har sagt.

Der blev sagt, at det, Socialdemokratiet melder ud, er snævre, men fair rammer, og det vil sige, at det er en snæver, men fair ramme, når man i 2006 har en vækst på 0,5 pct. Men når man havde præcis den samme ramme 1 år tidligere, i 2005, var det helt forfærdeligt. Så kunne man slet ikke leve op til noget som helst, og så var det et problem at leve op til de minimumskrav, der er i lovgivningen. Det holder jo ikke. Hvis der er en ramme på 0,5 pct., er den lige snæver og lige fair, hvad enten den er foreslået af Socialdemokratiet eller af den nuværende regering.

Vi synes rent faktisk, det var en glimrende plan, Socialdemokratiet lagde frem, og det var derfor, vi anerkendte den fra starten. Det gentog vi efter regeringsskiftet, og det gentager vi fortsat. Vi har flyttet marginalt i to vækstår, nemlig 2004 og 2005, hvor vi har rykket Socialdemokratiets krav et enkelt år frem, og hvor vi har fastholdt væksten fra det ene år til næste år, og derfor er der ikke noget med, at vi skulle lægge an-

derledes rammer. Vore rammer er lige så fair og lige så snævre som Socialdemokratiets.

Så må jeg bare gentage, at hvis man kigger ud over, hvordan virkeligheden er i det danske land, er der færre og færre, der står på venteliste, fordi amterne har fået gang i sygehusene og fået gang i operationerne, så ventetiden bliver kortere og kortere. Hvis vi kigger på kommunerne, er der flere og flere kommuner, der får pasningsgaranti, og forældrene får flere tilbud, mere valgfrihed og bedre service.

Til hr. Ole Sohn vil jeg sige, at perspektiverne jo er sådan, at med de ting, der allerede er gennemført eller er vedtaget og på vej til at blive gennemført, er man ud over konjunkturudsvingene allerede nået halvvejen mod det mål, der er om at få 85.000 i arbejde.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Nicolai Wammen for tredje gang og derefter hr. Ole Sohn.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Hr. Kristian Jensen synes, der er grund til at smile over, at formanden for Kommunernes Landsforening siger, at det bliver svært bare at overholde lovens minimumskrav.

Kl. 16.20

Det er altså ikke hr. hvem som helst, der udtaler sig, hr. Kristian Jensen. Det er Venstres førstemand i kommunerne, der sender et klart signal, der går direkte imod det, hr. Kristian Jensen siger, og det er Venstres førstemand i amterne, der sender et signal, der går direkte imod det, hr. Kristian Jensen siger. Det er folk, der er ude i virkelighedens verden, det er borgmestre, som taler med deres kolleger, der viderebringer budskabet.

Jeg kan i øvrigt sige, at det er en opfattelse, der også deles af socialdemokratiske borgmestre. Uanset partifarve oplever man nemlig, at Venstre ikke bare har pillet marginalt ved de rammer, der gives, men har pillet fundamentalt ved rammerne, og der kunne ansættes op mod 15.000 flere i det offentlige for det beløb, man har hugget ud af den kommunale og amtskommunale økonomi. Det er realiteten.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Ole Sohn for tredje gang og derefter fru Pernille Falcon.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg synes, at når hr. Kristian Jensen kritiserer Socialdemokratiet og SR-regeringen for deres overholdelse af rammerne for amters og kommuners økonomi, skulle han måske lige have med i historikken, at de tal, man opererede med i 2010-planen, aldrig har holdt. Det tager SF en stor del af æren for, for det lykkedes os at forklare Socialdemokratiet og De Radikale, at man ikke kan køre kommunernes økonomi så stramt. Det er også derfor, den forrige regering reelt betragtede det som et udgangspunkt for forhandlingerne og dermed altid endte på et højere niveau, fordi det var det, der var behov for med de krav, vi som folketingspolitikere stillede til den borgernære service. Det er også derfor, man er i den situation, at det hele strammer til netop nu.

Jeg vil gerne endnu en gang spørge hr. Kristian Jensen om merbeskæftigelsen. Det er muligt, man kan skrive i papirerne, at nu laver man en eller anden beslutning eller en reform, og så kommer beskæftigelsen i gang, men virkeligheden er altså desværre den stik modsatte.

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Jeg vil da give Venstres ordfører ret så langt hen ad vejen, at hvis Socialdemokraterne var i regering nu, og hvis de havde fastholdt en så lav vækstramme for kommunerne som den, der lægges op til, ville de blive mødt med akkurat den samme kritik, som regeringen nu møder fra fremtrædende Venstrefolk i både amter og kommuner. Det er helt givet.

Jeg tror ikke, man kan underkende, at i amter og kommuner bliver det opfattet som et voldsomt angreb på det kommunale selvstyre. Det bliver opfattet som et forsøg fra regeringens side på at vælte ansvaret for alle de ulykker, der kommer til at ske, over på kommuner og amter.

Det bliver sådan, at befolkningen kommer til at opleve, at der sker voldsomme nedskæringer. Det kan godt være, at man i en finansministeriel talmagi kan få det at se anderledes ud, men det, folk kommer til at møde i deres hverdag, er forringet hjemmehjælp, forringet service, forringede vilkår i folkeskolen og forringede vilkår i daginstitutionerne.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Til hr. Nicolai Wammen: Vi lytter gerne til både hr. Ejgil W. Rasmussen og hr. Kristian Ebbens-

gaard, og vi har en aktiv dialog med dem om, hvad fremtiden vil bringe, og hvad vilkårene for væksten i den offentlige sektor er. Noget af det, vi gør fra Venstres folketingsgruppes side, er, at vi er med til at give kommunerne større frihed, så de bedre kan tilrettelægge tingene ud fra deres eget valg og får bedre mulighed for at leve op til de krav, vi stiller.

Men jeg må altså sige til hr. Nicolai Wammen, at det er pinagtigt at høre Socialdemokratiet sige, at et vækstkrav på 0,5 pct. i 2006 er fair, men et vækstkrav på 0,5 – altså præcis det samme – er helt umuligt i 2005. Det er altså lidt pinagtigt at høre hr. Nicolai Wammen sige, at det, som Socialdemokratiet ønskede skulle ske det ene år, må vi ikke ønske skal ske det andet år.

Til hr. Ole Sohn: Hr. Ole Sohn har jo fuldstændig ret i, at tallene aldrig holdt under den tidligere regering. Der var en ukontrolleret vækst, og jeg kan forstå, at det for hr. Ole Sohn er en ære at medvirke til det. Men for mit vedkommende vil jeg give hr. Ole Sohn i hvert fald en del af skylden for, at det skete.

Kl. 16.25

Med hensyn til beskæftigelsen er det vigtigt at spørge, som vi også diskuterede under den foregående forespørgsel: Er det konjunkturbestemt, eller er det strukturbestemt? Meget af væksten i ledigheden i øjeblikket er konjunkturbestemt, og det skyldes den internationale afmatning, som også rammer os i Danmark. Men vi skal arbejde videre. Vi skal arbejde videre på at nedbringe sygefraværet, vi skal arbejde videre på at få unge hurtigere gennem uddannelserne, vi skal arbejde videre på at holde ældre medarbejdere længere tid på arbejdsmarkedet, og vi skal arbejde videre på at integrere flygtninge og indvandrere bedre i det danske arbejdsmarked, så vi kan få brugt den store arbejdskraftreserve og den menneskelige reserve, der er blandt de flygtninge og indvandrere, der i dag holdes uden for.

Til fru Pernille Falcon: Virkeligheden er, at der er færre på venteliste til operationer og bliver passet flere børn end nogen sinde før. Det er den udvikling, der foregår, det er den udvikling, borgerne kan se og mærke i deres hverdag, og det tror jeg de er glade for.

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Venstres ordfører taler om, at man vil sætte ind over for øget sygelighed og udstødningen i den forbindelse, men det, jeg har hæftet mig ved, er,

at man ikke ønsker at gøre noget effektivt for arbejdsmiljøet fra regeringens side.

Man taler om, at der skal færre på sygedagpenge, at der skal sættes ind her, og at de syge skal arbejde noget mere, når de ikke har det værre, end at de kan være deltidssygemeldte. Det sidste kan være en god idé, hvis folk er parate til det. Men noget af det, Enhedslisten godt kunne tænke sig, var, at man satte ind på en anden led, så man rent faktisk fik mindsket nedslidningen på arbejdspladserne og fik mindsket udstødningen.

Indtil nu har man sagt fra regeringens side, at man vil læsse udgifterne over på kommunerne. Det vil sige, at hvis sygeligheden ikke bliver nedbragt, men antallet af sygedagpengemodtagere bliver ved med at være lige så stort, som det er i dag, skal kommunerne betale to tredjedele af udgifterne.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Fru Pernille Falcon har ret i, at der er nogle overvejelser i debatoplægget om, hvordan man kan motivere kommunerne til at leve hurtigere og bedre op til deres aktiveringsindsats og deres kontaktindsats, altså den forpligtelse, de har til at tage kontakt til den sygemeldte. Men fru Pernille Falcon burde læse hele oplægget, bl.a. at vi overvejer at lade Arbejdstilsynet prioritere deres indsats.

På de områder, hvor der er højt sygefravær – det er ofte de områder, hvor der er dårligt arbejdsmiljø – skal Arbejdstilsynet lave en ekstra indsats for at kunne drosle ned de steder, hvor der er færre problemer med sygefravær. Det skal være sådan, at der kan laves en kvalificeret indsats og ikke bare den samme indsats alle steder, hvad enten det går godt eller skidt. På samme måde er der et forslag om, at Arbejdstilsynet skal have bemyndigelse til at kunne pålægge en virksomhed med et højt sygefravær eksternt rådgivningsbistand. Det er nogle af de tanker, vi nu har lagt frem til diskussion.

Jeg er sikker på, at Enhedslisten vil bidrage til den debat, der skal køre hen over sommeren, og jeg er sikker på, at når vi mødes til efteråret, vil hele Folketinget igen være optaget af at gøre et godt stykke arbejde for at mindske sygefraværet.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Pernille Falcon for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

En af de væsentlige forudsætninger for f.eks. at nedbringe sygeligheden og fraværet inden for det offentlige område er jo, at man mindsker nedslidningen.

Det er jo sådan – og det må regeringen anerkende – at f.eks. på hospitalerne, inden for hjemmeplejen og inden for det sociale område slider man mennesker ned. Man er simpelt hen producerer af førtidspensionister i et fuldstændig hårrejsende omfang, og med de rammer, regeringen sætter for kommunerne, er det meget vanskeligt at sikre de nødvendige opnormeringer.

Regeringen er nødt til at anerkende, at det hele ikke handler om psykologi. Der er altså også en del fysik med i billedet. Der er noget fysik i at få hverdagen til at hænge sammen, og mennesker kan simpelt hen ikke arbejde så hurtigt og så intensivt, som der bliver lagt op til. Det kræver simpelt hen nogle flere ressourcer i kommunerne og i amterne til sikre et tilstrækkeligt ordentligt arbejdsmiljø og forhindre menneskelige nedslidning.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg kan sådan set kun erklære mig enig med fru Pernille Falcon i, at en stor del af problemet med nedslidning stammer fra den offentlige sektor, og at alt for meget af den debat, der hidtil har været om nedslidning og sygefravær, har drejet sig om den private sektor, selv om det er nedslidningen i den offentlige sektor, der er det store problem.

Jeg synes, vi skal være meget mere opmærksomme på, hvorledes man kan ændre arbejdstilrettelæggelsen, så man ikke får en så stor nedslidning. Det er jo sådan, at der er en række eksempler på, at man på grund af bedre arbejdstilrettelæggelse har fået en mindre nedslidning uden øgede udgifter, og vi skal da se på, hvad det er, der er sket, og hvad der er årsagen til, at noget så simpelt som en ny arbejdstilrettelæggelse kan give en mindre nedslidning.

Kl. 16.30

Så skal vi også sørge for, at hele den offentlige sektor lærer af de gode eksempler og også giver den viden videre til den private sektor, så vi har et samfund, der som helhed nedslider færre mennesker.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Nicolai Wammen som ordfører.

Nicolai Wammen (S):

Vi står i dag med en regering, der som de berømte aber nægter at lytte, nægter at se og nægter at tale, en regering, der har lovet at skaffe 85.000 flere i beskæftigelse, men hvor resultatet står på 30.000 færre i beskæftigelse, en regering, der fører de korslagte armes politik, når den altså ikke lige svinger sparekniven.

Denne kurs er farlig og uforståelig, for der er bestemt grund til bekymring og grund til handling. Netop nu oplever vi, hvordan arbejdsløsheden stiger og velfærden falder, hvordan regeringen passivt ser til, mens flere og flere bliver ledige, og hvordan finansministeren på trods af løfter om bedre service tvinger store besparelser ned over amter og kommuner.

Vi hører, hvordan selv førende Venstremænd som eksempelvis formanden for Kommunernes Landsforening og formanden for Amtsrådsforeningen klart og kontant melder ud, at regeringens politik ganske enkelt ikke hænger sammen, hvis kommuner og amter fremover blot skal levere den service, vi kender i dag, for slet ikke at tale om den bedre service, som regeringen ved festlige lejligheder lover borgerne. Vi ser, hvordan regeringen i fremtiden vil fjerne økonomi fra kommuner og amter, ikke i småtingsafdelingen, men hvad der svarer til 15.000 offentligt ansatte.

Allerede nu oplever mange, hvordan store besparelser på sygehuse, på børnepasning, på skolebørn, på ældreomsorg hører til dagens uorden i landets kommuner og amter, hvordan sygehusene fyrer de ansatte, og hvordan hænderne til omsorg bliver færre og færre. Derude, hvor regeringen havde lovet, at tingene skulle blive bedre, bliver de værre, og situationen tegner ikke lysere i de kommende år, tværtimod.

Regeringen har for at få råd til sit skatteeventyr med Dansk Folkeparti valgt at skrue kraftigt ned for den økonomi, som er en afgørende forudsætning for, at kommuner og amter i fremtiden kan holde et uændret serviceniveau. Regeringen strammer planen for »En holdbar fremtid – Danmark 2010«, selv som vi nu ved, at der bliver endnu flere ældre at pleje og endnu flere skolebørn at undervise end oprindelig forudsat. Dermed bryder regeringen med 2010-forudsætningen om, at vi ikke skal skære ned i velfærden i fremtiden.

Socialdemokraterne tager afstand fra denne politik. Vi vil en anden vej. Vi fornægter ikke, at der skal prioriteres stramt og offensivt i den offentlige sektor, men det skal være fair, og det skal være realistisk. Derfor vil vi give kommuner og amter rimelige muligheder for at levere den service og den kvalitet, der blev stillet i udsigt med 2010.

Vi vil gå op mod den dystre udvikling i beskæftigelsen, for høj beskæftigelse er selve forudsætningen for, at vi kan bevare vores velfærdssamfund. Vi vil målrettet og afbalanceret sætte gang i hjulene, så ledigheden ikke får lov at bide sig fast, som vi så det i starten af 1990'erne.

Vi har derfor bl.a. fremlagt en skatteplan, som ikke betyder massive nedskæringer i kommuner og amter. Derimod vil den betyde skattelettelse, som vil kunne mærkes også blandt almindelige mennesker, og samtidig vil den give mellem 20.000 og 25.000 flere i beskæftigelse.

Ligeledes har vi markeret, at der er brug for, at vi stopper massefyringerne i den offentlige sektor. Vi løser nemlig hverken problemerne med arbejdsløsheden eller problemerne i den offentlige service ved at fyre hjemmehjælperen og sygeplejersken. Tværtimod er der brug for en målrettet indsats, hvor vi tænker i uddannelse og arbejdsmiljø frem for fyresedler.

Vi skal også bekæmpe ledigheden på andre måder, og vi har bl.a. foreslået, at vi sætter gang i byggeriet, at vi fører en aktiv regional erhvervspolitik, at vi gør mere for at fastholde folk på arbejdsmarkedet, og at vi tager det alvorligt med arbejdsmiljøet.

Socialdemokratiet vil kort sagt en anden vej end regeringen og Dansk Folkeparti. Vi vil investere i velfærdssamfundet, ikke afvikle det. Vi vil sikre beskæftigelse, ikke lade stå til.

Så skal jeg på vegne af Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre fremsætte følgende:

Kl. 16.35

Forslag til vedtagelse

- »Folketinget konstaterer, at
- det er en forudsætning for, at 2010-målsætningerne kan opfyldes, at der skaffes en merbeskæftigelse på ca. 85.000 personer, og hvis dette ikke realiseres, vil fremtiden byde på skatteforhøjelser eller yderligere markante besparelser på velfærdsydelser,

- regeringens skattestop og skatteaftalen med Dansk Folkeparti bruger tilsammen langt mere end det forventede økonomiske råderum frem til 2010,
- under regeringen er beskæftigelsen faldet med mere end 30.000 personer, og regeringens skatteaftale vil i bedste fald kun øge beskæftigelsen med 10.000 personer,
- regeringens skattestop blokerer for skatteomlægninger, som kan øge beskæftigelsen yderligere,
- regeringen savner svar på, hvilke initiativer som skal skaffe den nødvendige stigning i beskæftigelsen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 101).

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se ovenfor*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Da jeg hørte den socialdemokratiske ordfører, sad jeg faktisk og overvejede, om hr. Nicolai Wammen virkelig selv tror på det, han står og siger, eller om det bare er en tale, han får udleveret i den socialdemokratiske pressetjeneste, som han så går herop og lirer af.

Men jeg er desværre kommet til den konklusion, at hr. Nicolai Wammen nok rent faktisk tror, han har ret, og det er jo faktisk et problem for hr. Nicolai Wammen.

Jeg synes godt, at Socialdemokratiet i det mindste kunne gå lige så langt som SF og anerkende, hvilket hr. Ole Sohn netop har gjort og synes er helt rimeligt, at der er vækst, og at der også med den plan, der ligger, fremover er vækst i kommuner, i amter og i den offentlige sektor.

Hr. Ole Sohn har været så venlig at beregne det til 0,53 pct. Det benægtede Socialdemokratiet. Det synes jeg er en skam, for det betyder jo, at hr. Nicolai Wammen taler imod bedre vidende, da hr. Ole Sohn har ganske ret i, at der er plads til vækst.

Derfor synes jeg, det ville klæde hr. Nicolai Wammen at komme op og i det mindste anerkende, måske ikke at jeg har ret, men så trods alt at hr. Ole Sohn har ret. Hvis det er nemmere for hr. Nicolai Wammen, så gør dog det og lad være med at tale mod bedre viden.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Det var et ualmindelig tyndt forsøg på at drage det i tvivl, som almindelige mennesker oplever i deres dagligdag, nemlig at regeringen har sat tommelskrue på servicen til borgerne, og at det kommer til at kunne mærkes.

Til hr. Kristian Jensens bemærkninger om, hvem der skriver mine taler: Det gør jeg selv. Det er muligt, at den liberale pressefjeneste skriver hr. Kristian Jensens, men det tror jeg nu ikke.

Så vil jeg sige om vækstdelen, at der er ingen i dette Folketing, der bestrider, at der bliver vækst – også i kommuner og amter. Det, der er hele problemet, er, at den vækst, man giver kommuner og amter, er mindre end den, der var stillet dem i udsigt, som i forvejen var meget lav. Det er det, der er hele pointen.

Det er også derfor, hr. Kristian Jensens partifæller, formanden for Kommunernes Landsforening og formanden for Amtsrådsforeningen, tordner mod hr. Kristian Jensens politik og siger, at det her ikke hænger sammen. Sådan er det jo.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg takker for, at hr. Nicolai Wammen nu har anerkendt, endda på vegne af hele Folketingssalen, det synes jeg måske er lidt flot, men så trods alt på vegne af Socialdemokratiet, at der bliver vækst i de kommende år, at der bliver vækst i den offentlige sektor.

Det er jeg glad for. Det vil jeg notere ned, og vi vil så, hver gang vi støder ind i alle de af hr. Nicolai Wammens partifæller, der har turneret land og rige rundt og sagt det modsatte, bruge, at nu har Socialdemokratiet anerkendt, at der kommer vækst. Godt for det.

Så har jeg nogle nye spørgsmål:

Selv om hr. Nicolai Wammen ikke har været særlig præcis i, hvad det er, Socialdemokratiet foreslår, så har Socialdemokratiets politiske ordfører, hr. Frank Jensen, faktisk været det. Hr. Frank Jensen har nemlig udsendt en pressemødelelse i dagens løb, der stiller nogle forslag om fremrykning af offentlige investeringer, forslag om øget boligbyggeri, som vi også har hørt en anelse om hernede.

Kl. 16.40

Hr. Frank Jensen har bare glemt at sige, hvor meget der skal ske. Derfor vil jeg spørge hr. Nicolai Wammen: Hvor meget skal der fremrykkes af offentlige investeringer, og hvor meget skal man øge det offentlige boligbyggeri med? Altså

hvad er det for en finanspolitisk lempelse, Socialdemokratiet ønsker? Kan vi få tallene?

Nu har vi set både her i salen og udenfor, at Socialdemokratiet mener det. Lad os få tallene.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Til hr. Kristian Jensen, der prøver at gøre et stort nummer ud af, at der sker en vækst i udgifterne. Jamen det er da utroligt, at man ikke vil acceptere, at den vækst, der sker, er så lav og rammer så skævt ude i kommuner og amter, at i en lang række kommuner vil det simpelt hen ikke være muligt at opretholde den vækst, fordi økonomien er så presset på grund af regeringens politik.

Selv i de kommuner, hvor man får lov at bruge væksten, er den lavere end det, de var stillet i udsigt under 2010-planen. Det, der er hele pointen, er jo, at regeringen kapper af en i forvejen snæver vækstramme til kommuner og amter, hvilket gør, at økonomien bliver næsten umulig at få til at hænge sammen. Det er jo pointen.

Så har jeg også sagt tidligere i dag, at vi, bl.a. for så vidt angår boligbyggeriet, gerne vil kunne give kommuner og amter mulighed for at optage nogle lån, så der kan komme gang i byggeriet. Der er vi meget indstillet på en forhandling med Folketingets partier og i øvrigt også med regeringen, så vi kan diskutere det.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Kristian Jensen for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det er for tyndt. Det er for vagt. Jeg spurgte helt konkret: Hvor er tallene? Men der var jo ingen tal. Vi lægger op til en forhandling, siger hr. Nicolai Wammen, men med hvilket udgangspunkt? Vi vil gerne have, at kommunerne kan låne noget mere. Hvor meget mere? Har Socialdemokratiet overhovedet en politik, som de tør fremlægge, som de tør offentliggøre fra Folketingets talerstol? Jeg tror det ikke. Jeg tror i hvert fald ikke, det er en politik, som hr. Nicolai Wammen kender.

Nu får hr. Nicolai Wammen en chance til: Hvor meget ønsker Socialdemokratiet, at der skal fremrykkes i offentlige investeringer. Hvor mange millioner, hvor mange milliarder skal det ske med? Hvor meget øget boligbyggeri ønsker hr. Nicolai Wammen og Socialdemokratiet? Hvor mange millioner, hvor mange milliarder

skal der afsættes? Giv os de tal eller indrøm, at Socialdemokratiet ikke har nogen politik.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Det er et lidt utroligt øjeblik at stå her, hvor vi har en repræsentant for regeringspartiet Venstre, der står for en økonomi, hvor ledigheden tordner op. Man fik overladt et land, der hang godt sammen, men alle kurver er knækket i den forkerte retning, efter at man er kommet til, og så står man og siger til os, at vi ikke har en politik til at tage os af de her problemer.

Vi har sagt, at vi gerne vil diskutere med kommuner, med Folketingets partier, med regeringen, hvordan vi kan sætte gang i hjulene. Der er ikke et eller andet magisk tal, men der er et ønske om, at vi får gang i noget boligbyggeri med det formål at skaffe familieboliger, at skaffe ældreboliger, at skaffe boliger til unge mennesker, hvilket der er et stort behov for, samtidig med at vi får sat gang i den beskæftigelse inden for byggefagene, som lider voldsomt, og som er den laveste siden 1996.

Det er ikke et magisk tal, der er tale om. Vi er parat til en åben og fri diskussion.

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Jeg vil nu gerne fortsætte, hvor hr. Kristian Jensen slap.

Nu er det jo ikke sådan, at det er Venstre, der er kommet med forslag om, at der skal føres en lempeligere finanspolitik, men Socialdemokratiet selv. Derfor synes jeg egentlig ikke, det er forkert, at vi ønsker lidt præcise svar på, hvad det er Socialdemokratiet mener.

Derfor er jeg jo også nødt til at spørge: Hvad er det for talstørrelser, vi diskuterer her, for hvis det bare handler om, at det eneste, vi diskuterer, er, om det er lempeligt eller stramt, er det simpelt hen for upræcist til, at vi kan lede landet efter sådan nogle størrelser. Derfor er vi nødt til at have konkrete tal, og det gælder, både når vi snakker offentlige investeringer generelt i boligbyggeri, og hvad det er, Socialdemokratiet har i tankerne.

Kl. 16.45

Hr. Nicolai Wammen siger, at økonomien tordner op – eller det var ledigheden. Det mener jeg nu heller ikke at den gør, men så godt synes vi heller ikke at det går. Men nogle præcise svar på, hvad det er, Socialdemokratiet tænker på?

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Det har været en lang dag, og hr. Peter Christensen har jo efterhånden hørt mange Venstrefolk fortælle, hvor godt det gik, så der er ikke noget at sige til, at han troede, at økonomien tordnede deropad.

Det, der selvfølgelig er tilfældet, er, at vi gerne vil give kommunerne en bedre mulighed for at låne, så de har mulighed for at få sat gang i noget byggeri, og der må jo så også være en forhandling med kommunerne om, hvad de mener kunne være fornuftigt. Vi mener bare, at vi skal holde muligheden åben, vi mener, at vi skal være klar til at gøre noget for at komme den stigning i arbejdsløsheden til livs, som regeringen dagen igennem har snakket om, men ikke har villet gøre noget ved.

Derfor synes jeg, at hr. Peter Christensen skylder et svar, og selv om man godt kan samle det forenede Venstre, har Venstre dagen igennem ikke formået at svare på et centralt spørgsmål: Hvad vil man gøre for at knække arbejdsløshedskurven? Det spørgsmål står rungende tilbage efter timers debat. Til gengæld ved vi, at kommunerne og amterne siger, at velfærden er på vej ned.

(Kort bemærkning).

Peter Christensen (V):

Nu er Socialdemokratiets holdning bare, at vi skal holde muligheden åben. Det bliver mindre og mindre præcist, hvad det egentlig er, der er den socialdemokratiske politik. Altså det, jeg efterlyste, var, om lempelsen var 1 mio., 10 mio., 0,5 mia. eller 1 mia. kr., i hvilken størrelsesorden det var, og nu hører jeg så, at vi bare skal holde muligheden åben for, at man kan lave en lempelse. Er det, fordi Socialdemokratiet er i tvivl om, hvorvidt det overhovedet er en god idé, eller hvad er den socialdemokratiske politik på det her område, siden der bliver svaret så upræcist?

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Vores politik er sådan set meget præcis. Vi vil gøre noget ved ledigheden, mens regeringen bare lader stå til, og vi synes, det ville være en rigtig god idé, at man satte gang i byggeriet. Det har vi sagt i timevis, og hr. Peter Christensen har jo været en flittig lytter og debattør i dag, så det kan ikke komme bag på ham.

Men det er klart, at vi siger også, at det jo er op til kommunerne, hvor meget de i givet fald vil benytte denne her mulighed. Vi synes bare, at den skal være der, vi synes, at vi skal sætte gang i noget byggeri, vi synes, vi skal sætte gang i hjulene, hvor hr. Peter Christensens svar hele dagen har været: Vi håber, at det går bedre, vi håber, at der rundt om hjørnet kommer nogle bedre tider.

Det var de svar, vi hørte under Schlüterregeringen, hvor statsministeren, finansministeren og andre også havde ledende roller. Resultatet af den politik var klart, at vi endte i en situation med 350.000 ledige, et antal, som den tidligere regering måtte bruge 9 år på at banke ned, og som den nuværende regering er godt på vej til at få til at stige igen.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Om det så er 1 bolig eller 100 eller 1.000 boliger, står så fuldkommen hen i det uvisse, bare der kommer gang i byggeriet – det er jo også en tilgang til en debat af denne her karakter.

Men til mit ordførerindlæg: Allerførst vil jeg sige til forespørgerne, at jeg synes, det er ganske glimrende, at vi også her i Folketingssalen får en anledning til at debattere de her spørgsmål.

Også under den tidligere forespørgselsdebat henviste jeg jo til det åbne samråd, vi har haft i Finansudvalget, som i meget høj grad også har rettet sig mod de her spørgsmål, og samtidig gjorde jeg dengang, og det vil jeg også gøre denne her gang, lidt reklame for den høring, som vi er i gang med at planlægge i starten af juni, som også retter sig lige præcis mod de her spørgsmål og også trækker nogle folk ind udefra for at give Folketinget nogle god råd om, hvordan vi eventuelt kan gøre tingene endnu bedre.

Kl. 16.50

Det, der jo er sagen, er, at vi selvfølgelig står over for et meget ambitiøst stykke arbejde, og det er der ikke nogen der skal lægge skjul på. Vi står med nogle rammer, som er rimeligt givende, og som vi kan operere inden for. På indtægtssiden har vi konstateret, at vi har verdens højeste skattetryk, og det har vi for så vidt både før og efter, at den skatteaftale, som vi har indgået sammen med regeringen, bliver gennemført.

Vi har verdens højeste skattetryk, og derfor har vi den holdning, som vi jo også deler med regeringen, at det altså ikke er vejen frem at tro, at man kan øge statens eller det offentlige indtægter ved højere skat generelt, ved, at vi kan få flere penge til det offentlige forbrug. Tværtimod har vi haft et ønske om, at vi kunne justere skatten lidt i nedadgående retning, så folk kunne få lov til at beholde lidt flere af egne penge og dermed også få en lidt større motivation til at være i beskæftigelse frem for ikke at være i beskæftigelse. Der er så løst lidt af det ved den skatteaftale, der er indgået, som over de kommende 4 år sænker skatten gradvis på lønindkomst for 9,6 mia. kr.

På udgiftssiden står vi jo også med nogle rammer, der nu er rimeligt kendte. Vi har 2010-planen, som blev lagt frem under den tidligere regering, og som vi også i Dansk Folkeparti har forpligtet os på. Det er så i den plan lagt til rette, hvordan udgiftsstigningen for den offentlige sektor kan være frem til 2010. Der er også her korrigeret for den skatteaftale, der er indgået, af hensyn til sikringen af, at der også er en balance her, mellem at man på den ene side har et ønske fra vores side om, at der bliver givet skattelettelse, men på den anden side, at de lige præcis ikke bliver større, end at vi også prøver at have penge til de velfærdsforbedringer, som vi jo i Dansk Folkeparti hele tiden slås for. Så vi fik jo reserveret 1 mia. kr. af den pakke, som regeringen foreslog til skattelettelse, til social- og sundhedsområdet, og det var meget vigtigt for os for at gå ind i den aftale, at vi på den måde på forhånd fik reserveret 1 mia. kr. af råderummet til forbedringer på social- og sundhedsområdet.

De rammer, vi så kender nu, giver plads til – om end begrænset, så dog alligevel – en realvækst i de kommende år. Også hvis man regner den demografiske udvikling, altså den ændrede befolkningssammensætning ind i det, vil der stadig væk være plads til en realvækst, en beske-den, men dog en realvækst, altså at man år efter år bruger lidt flere penge, har lidt flere udgifter i den offentlige sektor, end man havde året forinden.

Det ekstra, man så har at gøre godt med år efter år, er jo efter vores opfattelse ikke nok til det, der er brug for på specielt social- og sundhedsområdet, altså til de ældre og vores tiltag på sygehusområdet. Det er også derfor, at vores besked til regeringen har været, at forudsætningen for, at en så ambitiøs øvelse som den, der ligger foran os, kan lykkes med hensyn til at holde de

her udgiftsrammer, er jo, at der så er villighed til inden for udgiftsrammen at prioritere, så man nedsætter udgifterne nogle steder for at kunne bruge endnu flere penge andre steder.

Den prioritering tager vi jo så hvert år, når vi aftaler finanslov, og det er jo den øvelse, der hvert år skal finde ud af, om der er flertal i Folketinget bag en finanslov, der i tilstrækkelig grad prioriterer, så vi netop kan løfte opgaven inden for det offentliges kerneområde og de velfærdsområder, som vi jo slås så meget for, primært altså her de ældres ve og vel, sundhedsvæsenet i form af sygehuse og bekæmpelse af ventelister osv.

Der er nogle steder, hvor vi synes, det bliver en meget overfladisk diskussion af det der med, om det er muligt at prioritere, og hvor der er nogle, der fuldstændig skrider hen over det punkt og går direkte til alene at se på, om den vækst, der er mulighed for år efter år, i sig selv er nok til social- og sundhedsområdet. Det konstaterer man at det er den ikke, og derfor konstaterer man, at så er der ikke penge nok, men det er altså efter vores opfattelse en alt for forenklet måde at se på tingene på. Man kan også sige, at det jo viser, at der blandt dem, der siger det, overhovedet ikke er en vilje til at prioritere det offentliges udgifter, og det mener vi i særdeleshed der er behov for, men altså med ét sigte, nemlig at sikre en fortsat udbygning af velfærdssamfundet inden for det offentliges kerneområder.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Nu ved jeg ikke, om hr. Kristian Thulesen Dahl vil løfte sløret for interne diskussioner i Dansk Folkeparti, men jeg synes, det kunne være lidt interessant at få at vide, hvordan man har diskuteret det at lave en skattelettelse finansieret af velfærdsforringelser i kommunerne, for man tager jo fra kommunernes økonomi.

Det kunne da være da interessant at vide, hvordan Dansk Folkepartis repræsentanter i amter og kommuner ser på, at der nu i kraft af, at der skal gives skattelettelser og strøs lidt ud hist og pist, skal skæres ned i den borgernære service i amter og kommuner.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Nu har hr. Kristian Thulesen Dahl jo dagen igennem sagt, at det er vigtigt, at man bevarer velfærden. Vi har så til gengæld spurgt, hvorfor

man så støtter en regering, der er med til at skære ned på velfærden.

Jeg spurgte tidligere Venstres ordfører om, hvordan han forholdt sig til de uhyre kritiske bemærkninger, der er kommet fra formanden for Kommunernes Landsforening og fra formanden for Amtsrådsforeningen, der helt kontant og klart siger, at der slet ikke bliver plads til velfærdsforbedringer. Man får problemer med bare at opretholde det nuværende niveau og overholde de lovmæssige krav.

Gør det indtryk på Dansk Folkepartis ordfører, når kommunernes førstemand og amternes førstemand retter en så klar kritik af det fundament, som Dansk Folkeparti støtter?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Ole Sohn, som jo godt selv er klar over, at det spørgsmål, han stiller, simpelt hen ikke kan stilles, eller det kan i hvert fald ikke besvares, for man ved jo først, hvordan man fordeles de penge, man har at gøre med ekstra fra år til år, når de aftaler, der i løbet af det forgående år skal indgås, er indgået. Så ved man, hvordan årets vækstmulighed fordeles. Man ved også først på det tidspunkt, om det også er lykkedes at komme igennem med en nedprioritering i de statslige udgifter, så man også dér kan tage nogle penge og flytte over til kommuner og amter og øge udgifterne der.

Man ved jo også først, når – jeg havde nær sagt – beslutningerne er truffet om Strukturkommissionens arbejde, om vi overhovedet har amter, der administrerer sygehuse. Så man ved jo først år efter år, hvordan man bruger de penge inden for hele den offentlige sektor, der er at gøre godt med efter 2010-planen, altså den offentlige vækst, der kan ligge fra år til år.

Derfor kan der ikke gives noget fornuftigt svar på hr. Ole Sohns spørgsmål, før man har været den øvelse igennem. Jeg har jo klart sagt i min tale før, som hr. Ole Sohn jo lyttede godt efter, at det, der afgør, om øvelsen også efter vores opfattelse er fornuftig, er, om regeringen sammen med os viser vilje til at prioritere i den offentlige sektor, så man øger udgifterne til lige præcis de borgernære serviceområder, primært de ældre og sundhed, og finder pengene ved at nedprioritere andre steder i den offentlige sektor.

Det er en fornuftig øvelse at sætte sig for som politiker at sige: Vi vil kunne operere inden for denne her ramme. Vi vil ikke ud og plukke folk

for flere penge for at kunne løse det her. Vi mener, at det kan løses ved at prioritere benhårdt inden for den offentlige sektor. Det kan vi så være uenige om, men det mener vi at vi bør kunne, og det er med det, at vi går ind i øvelsen i de kommende år.

Hr. Nicolai Wammen spørger, hvorfor vi egentlig støtter regeringen. Altså alt det der med den tidligere regering, der gennemførte døde-pakker og lignende, som vi bestemt ikke var tilhængere af. Nu har vi da indflydelse, nu har vi da mulighed for at gå til forhandlinger og så løfte nogle opgaver, bl.a. på vegne af de ældre.

På de to finanslove, vi har indgået, har vi afsat vores fingeraftryk, og jeg tror ikke, at regeringen er spor i tvivl om, hvor det er, den bliver nødt til at give sig, når vi kommer til forhandlinger. Nu har vi indflydelse på tingene, det havde vi ikke under den foregående regering, og det er da egentlig et voldsomt godt argument for at støtte regeringen.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Man kan godt stille spørgsmålet. Spørgsmålet er, om det kan besvares. Det lykkedes ikke hr. Kristian Thulesen Dahl at besvare spørgsmålet, men man må jo have nogle erfaringer. Vi ved, hvor hårde øvelser det har været ude i kommunerne at skulle foretage nedskæringer i den borgnære service for indeværende år, og Dansk Folkepartis medlemmer rundt omkring i kommunerne har haft svære kvaler med at skulle stemme for nedskæringerne.

Allerede nu ved vi, at med Dansk Folkepartis aftale med regeringen, ja, så skal der skæres yderligere ned i den offentlige vækst næste år, og så bliver nedskæringer jo desto hårdere. Det er vel bare et spørgsmål om at have forberedt sine kommunalbestyrelsesmedlemmer på den øvelse, eller man selv har gjort sig nogle overvejelser i folketingsgruppen om, hvilken linje man vil lægge, om hvor der skal skæres ned. Det må man da have nogle bud på.

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Skal jeg forstå Dansk Folkepartis ordfører derhen, at Dansk Folkeparti mener, at det er nødvendigt, at man udvider rammen for kommunerne for at sikre en tilstrækkelig service i amter og kommuner? Jeg forstod, at det var det, man arbejdede på fra Dansk Folkepartis side.

Så det må være et udtryk for, at man synes, den der nanovækst, som regeringen lægger op til, er totalt utilstrækkelig. Det er sådan en vækst, hvor man skal have mikroskopet frem for at finde den.

Men jeg kan forstå, at man fra Dansk Folkeparti også anerkender, at der er behov for en langt større vækststramme ude i kommunerne og amterne.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl kom noget nemt om ved at skulle forholde sig til, at Kommunernes Landsforenings formand og Amtsrådsforeningens formand har tordnet mod den økonomi, som regeringen og Dansk Folkeparti giver dem.

Jeg vil spørge hr. Kristian Thulesen Dahl, om det virkelig kan være Dansk Folkepartis politik, at kommuner og amter nu bliver tvunget til at skære ned på sygehusene, på skolerne, på ældreomsorgen, alt imens vi har en regering, der ikke gør noget ved ledigheden; flere og flere bliver arbejdsløse?

Jeg tror, der sidder rigtig, rigtig mange mennesker ude omkring og siger, at det da ikke var det, de blev lovet af Dansk Folkeparti. Vi blev lovet bedre velfærd, det lovede regeringen også. Og hvad er det så, der står tilbage?

Det, der står tilbage, er det stik modsatte. Og jeg vil gerne bede hr. Kristian Thulesen Dahl om denne gang at forholde sig til det, jeg spurgte om, nemlig den kritik, der blev fremsat af den kommunale og den amtskommunale førstemand.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Ole Sohn, som normalt gør det bedre. Jeg må altså sige, at det plejer at være mere seriøst fra hr. Ole Sohns side end det, der kommer til udtryk her.

Man kan næsten også høre det i den retorik, hr. Ole Sohn selv kommer med, når han står heroppe og siger med alvorsmine, at man skærer ned i den offentlige vækst. Dermed anerkender han jo, at der er en vækst, også en realvækst.

Også hvis man går ind og kigger på befolkningssammensætningen, der bliver ændret over årene, så er der stadig væk tale om, at man år efter år bruger reelt flere penge i den offentlige sektor, end man gjorde sidst.

Så den der tale om, at man skærer ned, er jo forkert. Der bruges altså mere.

Hvis man efter vores opfattelse skal komme rigtigt igennem frem til 2010 – og det er også i virkeligheden meget det, fru Falcon spørger om – så er det meget et spørgsmål om, at man inden for rammerne år efter år i beskedent omfang, men alligevel reelt bruger flere penge på den offentlige sektor.

Så skal man bruge dem rigtigt, og der har vi jo nogle prioriteringer, som i meget høj grad vil tilgodese kommuner og amters aktiviteter, altså de ting, der ligger i kommunerne og amterne. Jeg tror også, det er prioriteringer, der er villige til at gå længere i den offentlige sektor til fordel for de områder end det, regeringen umiddelbart lægger op til.

Det bliver så en diskussion, som vi har løbende, når vi skal prioritere midlerne år efter år, hvor vi presser på for at få flere midler samlet fra den offentlige sektor over til de områder, der har med sygehuse at gøre, der har med de ældre at gøre, der har med de områder, vi opfatter som det offentliges kerneområder, at gøre.

Så kommer hr. Nicolai Wammen også og siger, at der bliver skåret ned, og giver det billede alle mulige steder. Men det er et prioriterings-spørgsmål, der bliver ikke skåret ned samlet set. Det bliver skåret ned nogle steder, men hvis man skærer ned nogle steder, må det være, fordi man så bruger ekstra penge andre steder.

Jeg kunne godt give nogle eksempler på nogle kommuner, hvor man godt kunne finde penge for at bruge dem andre steder, men hvor man ikke gør det, hvor de bruges på døde ting, hvor det er på administration, hvor man ikke får indtøjet en gevinst, man kunne tage, hvis man vil.

Og så bare med hensyn til KL's formand, venstremanden dér, han kan altså sige de ting, han vil. Det kommer egentlig ikke mig så synderlig meget ved, jeg fører politikken her i forbindelse med vores folketingsgruppes arbejde og prioriterer i forhold til finanslov og lignende, og det er jo mit job.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Og så er det hr. Ole Sohn for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Nu forsøger jeg altid, om ikke bevidst, så forsøger jeg i hvert fald at være nogenlunde regelret i det, jeg siger. Og derfor så er jeg ret overbevist om – det kan vi selvfølgelig efterkontrollere – at

jeg ikke har sagt noget om den offentlige vækst, selv om det ville være kærkomment for hr. Kristian Thulesen Dahl at skrive det ned.

KL, 17.05

Jeg konstaterede bare, at der havde været foretaget store nedskæringer i amter og kommuner i budgetterne for 2003, hvor Dansk Folkepartis medlemmer selvfølgelig har medvirket i en lang række kommuner, og Dansk Folkepartis folketingsgruppe har lavet en skatteaftale med regeringen, som indebærer en yderligere nedskæring over for kommunerne.

Så spørger jeg bare: Hvor er det, man forestiller sig, at den borgernære service skal lide? Det må man da kunne give et svar på.

KL og Amtsrådsforeningen har jo klart sagt, at det her får konsekvenser for den måde, amterne og kommunerne kan administrere de forpligtelser, de har over for borgerne. Det må Dansk Folkeparti da tage ansvar for. Man kan jo ikke bare kaste ansvaret fra sig, når man har truffet nogle beslutninger. Så er det da også vigtigt at fortælle Folketinget, om man har nogle ideer til, hvor der skal skæres.

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Man kan forstå på hr. Kristian Thulesen Dahl, at man fremadrettet har tænkt sig at prøve at sikre nogle penge til de ældre og til sygehusene. Man kan så sige, det var det, der ikke lykkedes her i sidste runde, for der medvirkede man til besparelser på de ældre ude i kommunerne. Det har vi jo fået konstateret i dag.

Det, der så er tilbage, som vi andre tænker, vi skal bygge fremtiden på, det er børnene og deres uddannelse. Så i og med, at man ikke vil sætte flere penge af til amter og kommuner i de aftaler, der ligger indtil nu – helt utilstrækkelige beløb er det set i forhold til den faktiske udvikling i behovene og til befolkningsudviklingen – så kan vi konstatere, at det er børnene, der kommer til at betale. Børnene og deres uddannelse.

I andre lange debatter, som har været her tidligere på ugen, er der blevet diskuteret forebyggelse, der er blevet diskuteret social arv, og der er blevet diskuteret, på hvad måde man kan sætte ind i forhold til de svageste børn og unge. Der har været givet udtryk for mange udmærkede intentioner, men i sidste ende handler det jo om, hvilke ressourcer man vil sætte af, og så kan man igen konstatere, at der bliver afsat helt utilstrækkelige ressourcer.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Ole Sohn, som jeg synes har fuldstændig ret, når han siger, han normalt prøver at have en meget fair tilgang til det her – og meget saglig.

Det stod for min egen regning det der, og hvis det giver problemer for hr. Ole Sohn i hans bagland, så beklager jeg meget, men sådan mener jeg faktisk, hr. Ole Sohn normalt har tacklet debatterne. Derfor kom det også bag på mig, da hr. Ole Sohn sagde, at man skærer ned i den offentlige vækst – sådan opfattede jeg det, og jeg tror altså også, at hr. Ole Sohn sagde sådan – for jeg synes, det er en sprogbase af rang.

Men også nu, hvor hr. Ole Sohn siger – nu er det så mere stringent, men stadig væk alligevel uforståeligt – at der er yderligere nedskæringer over for kommunerne.

Sagen er altså, og nu forklarer jeg det så vel for tredje eller fjerde gang, at kommuner, amter og stat samlet har mere til forbrug for hvert år, der går, end man havde året forinden – altså realvækst – også når man korrigerer for befolkningssammensætningen.

Så er det selvfølgelig et spørgsmål, hvordan de penge år for år skal fordeles plus de penge, som man kan prioritere ved at nedsætte nogle udgifter fra den offentlige sektor for at prioritere nogle andre. Her har jeg sagt krystalklart, hvad Dansk Folkepartis prioritering er i forhold til den offentlige sektor. Vi mener, at den prioritering bør foregå ved at de borgernære servicere er i højsædet, og det er jo selvfølgelig i høj grad de aktiviteter, der sker ude i kommunerne og i amterne.

Så det er jo et rimelig klart svar, men jeg synes ikke rigtig, spørgerne anerkender svarene i de nye spørgsmål, der så kommer. Man gentager bare det samme, og det er det, fru Pernille Falcon også gør, når hun så går op og siger: Nu har vi så konstateret i dag, at der er blevet skåret ned. Det er altså en udtalelse, der må stå fuldstændig for fru Falcons egen regning, det er ikke noget, jeg kan tages til indtægt for, for jeg mener det ikke. Jeg mener, det er forkert, og jeg mener, det er dokumenteret heroppefra flere gange, at det er forkert. Der er sket prioriteringer, men samlet set er der ikke sket nedskæringer.

Så kan det godt være, hvis vi havde siddet i den enkelte situation og skulle prioritere, at vi ville have prioriteret på en anden måde, men samlet set er det en forkert udlægning, der kommer heroppefra. Den er altså kommet mange

gange, men ikke desto mindre er den lige forkert.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl gør sig store anstrengelser for at prøve at få det til at se ud, som om den stramme kommune- og amtsaftale, der er lavet, det skattestop, som regeringen og Dansk Folkeparti står bag, og nu den seneste skatteaftale, ikke kommer til at få konsekvenser ude i kommuner og amter. Det er ganske enkelt ikke rigtigt.

Kl. 17.10

Vil Dansk Folkeparti dog ikke erkende, at de vækststrammer, man havde lovet ude i kommuner og amter, som i forvejen var fedtede, men fair, tager man penge væk fra, så der bliver færre penge, end man var stillet i udsigt ude i kommunerne og amterne, til at løse de store opgaver, der er?

Det er virkeligheden, og det er jo det, som hr. Kristian Thulesen Dahls vælgere og alle andre vælgere oplever i deres dagligdag. Det nytter ikke noget at prøve at trylle med tallene og prøve at få det til at se pænere ud. Der bliver taget penge ud af den offentlige sektor med stemmer fra Dansk Folkeparti. Det kommer til at ramme der, hvor det gør ondt, de bløde områder.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg anerkender fuldt ud, at der allerede nu er gået lang tid siden valget, og derfor er det lang tid siden, Socialdemokratiet var i regering. Hr. Nicolai Wammen var jo heller ikke minister og har derfor heller ikke, kan man sige, et direkte medansvar for den 2010-plan, der ligger som udgangspunkt frem til 2010.

Men hvis hr. Nicolai Wammen nu alligevel et eller andet sted følte et moralsk ansvar for en plan, som hans nuværende partiformand har været medskribent på, så ville han jo selvfølgelig også have forståelse for, at skattestop og 2010-planens udgiftsmålsætninger er to vidt forskellige ting. Det ene regulerer indtægtssiden, og det andet regulerer udgiftssiden.

Det handler om, at 2010-planen, som Socialdemokraterne selv har lavet, fortæller os, hvor meget de offentlige udgifter må stige med hvert år, og lægger 0,5 pct. ind som realvækst fra 2005 og fremefter som en kendsgerning, som Socialdemokratiet jo med de udtalelser, der kommer

her i dag, er løbet langt, langt væk fra. Det er jo helt, helt tydeligt.

Så lang tid skulle der altså gå, før man fuldstændig har mistet den sidste rest af fornemmelser af, hvad man sad med, da man havde regeringsmagten. Det være hermed gjort i dag under dagens debat.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Gitte Seeberg som ordfører.

Gitte Seeberg (KF):

I Det Konservative Folkeparti slutter vi naturligvis op om år 2010-målsætningen. Det betyder, at der skal ske en betydelig gældsnedbringelse, samt at beskæftigelsen skal øges. Der skal skabes i størrelsesordenen 85.000 nye arbejdspladser.

Målsætningerne er nødvendige for på lang sigt at sikre, at vi også har råd til velfærden, når der bliver flere ældre og færre yngre. Alt det her er jo en kendt sag, og det har vi diskuteret mange gange.

Det var den tidligere Nyrupregering, der opstillede målsætningerne i år 2010-planen. Disse målsætninger har vi som bekendt langt hen ad vejen adopteret, ikke mindst ambitionen om afvikling af gælden.

Regeringens økonomiske politik skal have ros. Det er lykkedes at holde skatterne i ro, at gennemføre et konsekvent skattestop samt at gennemføre en skattereform, som for første gang i 30 år rent faktisk har givet skattelettelser, noget, som Det Konservative Folkeparti har arbejdet længe for, vel at mærke samtidig med at man har undladt at lade andre skatter og afgifter stige. Og der er faktisk økonomisk råderum til denne kurs, forudsat at der føres en fornuftig økonomisk politik.

Som jeg nævnte, skal der skabes nye arbejdspladser for at holde målsætningen, og vi er allerede godt på vej. Forskellige initiativer gennemført bl.a. sidste år, herunder arbejdsmarkedsreformen, vil give 30.000 nye arbejdspladser, og skatteaftalen, som netop er indgået, og som skal førstebehandles i morgen, vil give i størrelsesordenen 10.000-12.000 nye arbejdspladser.

Hertil kommer den vækstorienterede erhvervs politik, som regeringen fører, som også vil sikre den fremtidige beskæftigelse.

Men det er ikke gjort med det. Der mangler fortsat initiativer, der kan skabe de sidste 40.000-45.000 arbejdspladser. Det drejer sig naturligvis om at få nogle af dem fra offentlige indkomst-

overførelser flyttet over til varig beskæftigelse. Her skal der især i forhold til indvandrere og flygtninge gøres en indsats både for de nye danskeres skyld, men også for samfundets. Det er uholdbart, at der er så mange ledige blandt vore nydanskere.

Det gælder også om at få folk hurtigere igen i uddannelsessystemet og om at vælge den rigtige uddannelse.

Og så drejer det sig om at få trukket tilbage trækningssalderen i vejret. Regeringen ser, som det også er fremgået af beskæftigelsesministerens indlæg, i øjeblikket på denne problemstilling.

Endelig vil jeg nævne den målrettede indsats mod sygefravær, som beskæftigelsesministeren netop ved en konference i forgårs redegjorde for. En nedbringelse af dette vil også bidrage positivt.

Kl. 17.15

På trods af international afmatning og Irak-krig er Danmark, forholdene taget i betragtning, sluppet forholdsvis flot gennem de sidste par år. Ganske vist er ledigheden steget lidt, men den er stadig historisk lav. Det er naturligvis vores ønske at tilstræbe, at de, der gerne vil have et arbejde, også kan få et. Det må altid være målsætningen.

Men tingene skal alligevel ses i perspektiv. Der er ingen grund til at fare frem med bål og brand, for der er tale om konjunkturbetinget ledighed. Men som vi drøftede under den tidligere forespørgsel, vil vi selvfølgelig følge situationen meget nøje fra konservativ side.

Ser man på ordlyden af forespørgslen, skulle man tro, at det virkelig stod galt til, men det gør det ikke. Det er rent faktisk lykkedes os at prioritere den borgernære service såsom uddannelse, ældreomsorg og sundhed på trods af en moderat stigning i væksten i de offentlige udgifter.

Gennem 1990'erne var realvæksten langt højere, end den daværende regering selv forudsatte, og jeg vil sige, at det ligger ikke i kortene, at væksten vil blive højere, end vi lægger op til, i de kommende år. Vi lægger med andre ord vægt på, at de aftaler, der indgås med kommuner og amter, også bliver overholdt.

Selv om væksten ikke er så høj, som den var tidligere, er der en vækst pr. individ. Det fremgår klart af tallene, og jeg er fuldstændig enig med både Dansk Folkepartis og Venstres ordfører i det, der tidligere er blevet sagt her fra talerstolen. Således har der været en positiv vækst

inden for sundhed, det sociale område, under-visning og sygehuse.

Målsætningerne frem til 2010 kræver en betydelig indsats for at øge beskæftigelsen, men som jeg nævnte, er det også muligt.

For så vidt angår vedtagelserne, støtter vi naturligvis den, som vi er medforslagsstiller på.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Det er naturligvis ikke overraskende, at Det Konservative Folkeparti støtter regeringens 2010-målsætning om at skaffe en merbeskæftigelse på 85.000 frem til år 2010. Det er der 6-7 år til, men siden den målsætning blev lavet, er opgaven blevet væsentlig større, i og med vi at nu har en stigende ledighed.

Jeg kan forstå, at også Det Konservative Folkeparti interesserer sig meget for at sikre, at vi får flere af dem, som i dag er marginaliserede og udstødte, ind på arbejdsmarkedet, og at vi får nogle af dem, der er oppe i årene, til at blive lidt længere. Hvordan kan man kombinere det med, at vi kan konstatere en stigende ledighed? Lad det være, om den er stærkt eller svagt stigende, men vi har i hvert fald en stigende ledighed af målbar størrelse, og hvordan kan det kombineres med ønsket om at få flere ind på arbejdsmarkedet? Hvordan agter Det Konservative Folkeparti at løse den opgave?

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Der er ikke noget, der tyder på andet, end at den ledighed, vi ser i øjeblikket, er en konjunkturbetinget ledighed. Der har været afmatning i hele verden, ikke mindst i Tyskland, som er Danmarks største samhandelspartner, så vi mener ikke, der er nogen modsætninger.

Som jeg sagde tidligere, følger vi selvfølgelig udviklingen nøje. Den umiddelbare ekstra ledighed, man ser nu, tror vi ikke bliver varig, men bliver den alligevel varig, må vi konstatere, at opgaven er endnu større. Men sådan som tingene tegner sig nu, mangler der i størrelsesordenen 40.000-45.000 arbejdspladser, når vi når de her 7 år frem, og det problem mener vi simpelt hen godt kan løses med de målrettede initiativer, jeg nævnte: nedbringelse af sygefravær, det rummelige arbejdsmarked, færre revalidender m.v.

Der er mulighed for at gøre det, og som sagt mener jeg, det er en konjunkturbetinget ledighed.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Anders Samuelson som ordfører.

Anders Samuelson (RV):

Den debat, vi har her, og som ligger i forlængelse af den debat, vi havde tidligere i dag, handler grundlæggende om dette spørgsmål: Tror vi, at 2010-målsætningerne kan fastholdes med den politik, som bliver ført, eller hvad skal der til, for at vi kan fastholde dem?

Kl. 17.20

Det Radikale Venstre er helt klart af den opfattelse, at 2010-målsætningerne er væsentlige at fastholde, og at det er helt afgørende, at vi gør det. Men vi stiller os meget tvivlende over for, om den politik, som regeringen fører på nuværende tidspunkt, er tilstrækkelig. Vi er ekstremt bange for, at det, som regeringen lægger op til ved at bruge penge, inden den har pengene, er den direkte vej til enten at tvinge nogle meget markante skattestigninger ned i halsen på folk om nogle få år eller tvinge nogle meget markante besparelser igennem. Faktisk er det sådan, at vi er lidt bekymrede for, om det egentlig er en del af strategien bag alt dette her at få presset økonomien så stærkt, at det kan gå op for enhver dansker, at nu er det nødvendigt at spænde livremmen ind, for nu at bruge et udtryk, som man brugte i starten af 1980'erne.

Vi nægter selvfølgelig i den sidste ende at tro på, at det kan være en så ondsindet strategi, som er det grundlæggende fra regeringens side. Men vi tror faktisk, at man er på vej derhen, for én ting er helt sikker: den danske økonomi kan ikke holde til, at skatterne skal stige. Nu har regeringen indført et skattestop, som den lover at ville overholde, så alene det skulle vel forhindre det. Men generelt set kan vi ikke tåle den skattestigning, der er lagt op til i 2010-rapporterne. De siger, at man bliver nødt til det, hvis man ikke kan overholde de målsætninger, man har.

Det Radikale Venstres grundlæggende problem med regeringen er på nuværende tidspunkt, at vi ikke kan se, der er redegjort tilstrækkelig troværdigt for, at man først og fremmest er i stand til at sikre den beskæftigelsesstigning, som er nødvendig. I skatteforhandlingerne har regeringen ellers haft mulighed for at kunne levere en meget stor del af varen. Det Radikale Venstres skatteudspil er blevet regnet igennem og viser, at det kunne give et tilskud til reduktion af arbejdsløsheden på op i nærheden af 60.000 personer. Man kunne fjerne bundskatten, fjerne mellemskatten og hæve grænsen for top-

skatten helt op til omkring 500.000 kr., hvis man brugte de samme forudsætninger, som regeringen har valgt at bruge, og så ville stort set alle danskere have en skatteprocent på maksimum 42, samtidig med at det ville sikre et øget beskæftigelsesudbud på ca. 60.000 personer.

Men regeringen har valgt at gå en anden vej, og det beklager vi utrolig meget. Vi synes, det er et meget, meget dårligt udtryk for borgerlig politik, man har valgt at bruge her. Det er en meget, meget dårlig måde – man kan udtrykke det sådan, at den simpelt hen ikke sikrer, at 2010-målsætningen kan overholdes. Det er problemet for Det Radikale Venstre på nuværende tidspunkt, og vi efterlyser konstant og vil blive ved med at efterlyse, at regeringen kommer med nogle bud på, hvordan i alverden vi skal få løst problemet.

Som jeg også sagde i min tidligere ordførertale, er det vores indstilling, at vi kommer, hver gang regeringen har lyst til at kalde på os for at diskutere behovet for nødvendige strukturændringer, og vi kommer med det klare formål at undgå, at vi bringer os selv i den situation, at der skal ske nogle markante nedskæringer i den offentlige sektor.

Pernille Falcon (EL):

Det kan jo være svært at undgå nogle gentagelser i debatten, i og med at vi har haft den foregående debat om indsatsen for beskæftigelsen, for der er jo mange paralleller.

Vi har dagen igennem kunnet høre i debatten, at regeringen har ingen former for intentioner om at give amter og kommuner det løft, der er behov for. Man har tænkt sig at køre med meget, meget, meget snævre rammer for amter og kommuner, og der er givet direkte udtryk fra både regeringspartierne og Dansk Folkepartis side her fra talerstolen for, at man i og for sig vil blæse det, man mener fra amtens og kommuners side, en hatfuld. Man synes faktisk, at de piber.

Virkeligheden i hverdagen, sådan som den opleves af dem, der sidder i amterne og i kommunerne, er meget forskellig fra den opfattelse, man har hos dem, som sidder herinde. Det er helt givet, at hvis man tager udgangspunkt i udviklingen af både befolkningstallene og ikke mindst behovene i amterne og kommunerne, er det meget, meget stramme rammer, man lægger op til fra regeringens side.

Dagen igennem er der i debatten blevet henvist til, at forslaget »Fire i arbejde« er svaret. Men vi har kunnet konstatere, at det, der skal sættes

ind for at sikre, at den arbejdskraftreserve, der er til rådighed, skal være fleksibel og skal gøres parat til at kunne klare sig på arbejdsmarkedet, har man satset på at nedskære. Man har primært satset på at nedskære ydelserne for bestemte grupper, men der er ikke sket en egentlig beskæftigelsesmæssig indsats.

Kl. 17.25

Vi har kunnet høre af debatten, at den bekymring, vi andre har over nedgangen i beskæftigelsen på det private arbejdsmarked, deler man ikke i samme omfang fra regeringens og Dansk Folkepartis side. De forslag, der har været fremlagt om en forstærket indsats i byggebranchen, så man kan sætte ind over for den meget kraftigt stigende ledighed blandt bygningsarbejderne, har man ikke rigtig ønsket at forholde sig til. Man har ikke ønsket at gå ind i en reel debat om, hvordan vi kan styrke byggeriet yderligere, så der kunne skaffes dels beskæftigelse og dels tag over hovedet til de mange mennesker, som mangler boliger i dag.

Vi har kunnet høre fra regeringens side, at man også vil satse på at nedbringe udgifterne, som skyldes sygdom; men vi har også kunnet konstatere, at man rent faktisk ikke har nogen ønsker om eller vilje til at sætte ind på en måde, som reelt kunne hjælpe. Man vil ikke sætte ind over for sygdom på en måde, der batter; man vil ikke sætte flere ressourcer af i amter og kommuner, så arbejdspresset på de offentlige arbejdspladser kan blive mindsket og sygeligheden nedsat, og det synes jeg er dybt problematisk.

Det er også fremgået, at et af de redskaber, man har tænkt sig at tage i brug for at få motiveret kommunerne til at gøre noget ved sygeligheden, som det hedder, er, at man vil skubbe en større del af udgifterne til sygedagpenge over på kommunerne. Det synes vi også er problematisk.

Ud fra Enhedslistens synspunkt er det helt klart, at det, man skulle gøre, var at skabe nogle flere arbejdspladser inden for både den offentlige sektor og den private sektor, og man skulle sætte ind over for den øgede nedslidning og sygelighed ved rent faktisk at mindske nedslidningen og arbejdspresset og dermed sikre langt bedre betingelser for sundhedstilstanden end dem, vi har i dag. Det kan godt være, regeringen synes, at der simpelt hen ikke er råd til det, men efter Enhedslistens opfattelse er der ikke råd til, at 800.000 mennesker i den arbejdsdygtige alder er uden for arbejdsmarkedet. Det har vi simpelt

hen ikke råd til, og der skal sættes aktivt ind på det felt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Sohn som ordfører for forespørgerne.

Ole Sohn (SF):

Vi har haft en meget lang debat om beskæftigelse og økonomi i dag. Jeg synes sådan set, det har været en meget interessant debat, og jeg skulle kende Folketinget meget dårligt, hvis det ikke vil være en debat, vi får anledning til at diskutere på høringen, som Finansudvalget og Det Politisk-Økonomiske Udvalg holder her i begyndelsen af juni. Hen over sommeren vil vi sikkert også få debatten, og jeg vil også undre mig meget, hvis vi ikke får den igen, når vi kommer frem til finanslovforhandlingerne.

Det er klart, at der er en meget klar deling med hensyn til den måde, Folketinget opfatter både den økonomiske politik og de muligheder, der foreligger, på, og det er selvfølgelig også fair nok, at der er forskellige holdninger. Vi har en liberalistisk regering, så skal der selvfølgelig også føres en liberalistisk politik, og det betyder selvfølgelig, at de partier, som har en lidt anden opfattelse, fordi de mener, at også samfundet har en forpligtelse til at regulere udviklingen, må konstatere, at det er der ikke flertal for.

En af de ting, der har undret mig meget, er den debat, der har været om beskæftigelsesdelen. Hvad kan det offentlige gøre? Kan man gøre noget? Bør man gøre noget? Det undrer mig, at man ikke kan diskutere det i Folketinget på en pragmatisk måde, og jeg kan ikke forstå, regeringen ikke kan se, at det er nødvendigt, når vi nu er i en situation, hvor der er stigende ledighed. Så kan vi diskutere, om den er konjunkturbestemt – alt er vel konjunkturbestemt, men hvor lang tid vil konjunkturerne være dårlige, og vil de blive forværret i månederne og årene, der kommer, eller det modsatte? Men uanset det er vi altså i en situation, hvor alle partier mere eller mindre højlydt erkender, at der er nogle uløste opgaver, som skal løses, nogle uløste opgaver.

Der er sat noget boligbyggeri i gang, og der bliver sat noget i gang i løbet af året. Alle ved og erkender, at det ikke er tilstrækkeligt, jamen kunne man så ikke fremrykke noget af det? Alle ved, alle erkender, at der er behov for renovering af nogle offentlige bygninger, skoler ikke

mindst, jamen hvorfor kan man så ikke sætte nogle af de ting i gang? Det er jo ikke noget, som binder arbejdskraft for tid og evighed, det er jo ikke noget, der forhindrer, at arbejdskraften kan kanaliseres over i den private sektor, hvis der kommer gang i det private byggeri.

Kl. 17.30

Det er den form for pragmatiske initiativer, som kan være med til at løse nogle fundamentale opgaver i samfundet, som skal løses, og samtidig lette mulighederne for de folk, der bliver ramt af ledighed, og derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at man ikke ud fra ganske almindelig pragmatisme kan sætte sig rundt om et bord og sige: Der er nogle ting her, som skal løses – frem for at sige: Jamen skal der bruges x antal millioner eller milliarder.

Det er nogle opgaver, som burde kunne forene Folketinget, så man sagde: Her er der nogle muligheder. Men den stemning, den situation, er ikke til stede i Folketinget. Vi må bare konstatere, at når det drejer sig om beskæftigelsesinitiativer, og når det drejer sig om økonomi, er Folketinget desværre – jeg ved ikke, om man kan sige desværre, men jeg kan i hvert fald konstatere, at så er Folketinget delt lige midt igennem. Det betyder selvfølgelig også, og det synes jeg til gengæld er positivt, at vi både i dag og i tiden, der kommer, vil få rig anledning til at få en lang række holdningsprægede og ideologiske debatter, og det tror jeg i og for sig også er sundt for den demokratiske udvikling. På trods af, at mange mener, det nærmest er ét fedt det hele, tror jeg faktisk, at vælgerne også kan se, at der er forskel på, hvilken politisk ledelse landet har.

Hermed sluttede forhandlingen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse blive foretaget tirsdag den 13. maj 2003.

Da udenrigsministeren ikke er nået frem, skal jeg her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 17.40.

Mødet udsat kl. 17.32

Mødet genoptaget kl. 17.40

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Første behandling af lovforslag nr. L 222: Forslag til lov om Den Europæiske Unions udvidelse med Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).
(Fremsat 30/4 2003).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Charlotte Antonsen (V):

Endelig!

Europas politiske situation her i begyndelsen af det nye årtusinde tegner flot: ét Europa med tolerance og respekt for det enkelte menneske, ét Europa med større frihed og mindre frygt, ét Europa med vækst og velstand. Genforeningen af Europa er en god start på et nyt årtusinde, og danskerne kan glæde sig og være stolte over den fælles indsats, vi har gjort for at få de nye europæiske demokratier med i vores klub.

Med lovforslaget her giver Folketinget grønt lys for, at Østudvidelsen kan fortsætte, og Danmark vil være det første land i EU, der kan ratificere, hvis vi overholder planen og sætter forslaget til endelig afstemning her i Folketinget den 4. juni i år.

Når folkeafstemningerne i ansøgerlandene er gennemført i september måned, vil Østudvidelsen være en realitet. I praksis kommer landene fuldt ud med fra 1. maj næste år, men allerede i dag er de 10 ansøgerlande jo heldigvis med i en stor del af det politiske arbejde i EU.

Her i Folketinget kan vi være tilfredse med den danske indsats for Østudvidelsen. Siden kort efter Murens fald i 1989 har vi arbejdet målbevidst og hårdt på, at EU hurtigst muligt skulle åbne døren for vore naboer i Øst- og Centraleuropa. Vi har dels arbejdet for at få hastigheden for udvidelsen op, dels for at alle ansøgerlande, uanset størrelse og gamle alliancer med nuværende EU-medlemslande, skulle have samme chance for at blive medlem af EU.

Det sidste lykkedes over al forventning. Af de 12 øst- og centraleuropæiske ansøgerlande lykkedes det at få de 10 med i den første udvidelsesrunde, kun Bulgarien og Rumænien nåede ikke at blive klar til EU-medlemskabet i denne omgang. Det er især lykkeligt, at de tre tidligere sovjetrepublikker Estland, Letland og Litauen

nu er på vej ind i EU. Her har den danske indsats uden tvivl spillet en stor rolle, men til gengæld kan vi ikke prale med, at der blev tale om en meget hurtig proces. Der er gået over 13 år siden Murens fald.

Heldigvis er der dog ikke sket nogen større katastrofer som følge af langsomheden. Friheden og demokratiet er blevet fastholdt i landene, og den økonomiske udvikling har givet pæne resultater. De 10 lande, der i dag står på dørtærsklen til EU, har gennemgået en imponerende politisk og økonomisk udvikling. Det er kort fortalt nogle helt andre lande, end da de slap ud af kommunismens greb for over 10 år siden.

Derfor bliver der for os, de gamle EU-lande, ikke nogen væsentlige økonomiske byrder forbundet med Østudvidelsen. Via Danmarks EU-medlemskab kommer vi til at betale ca. 560 mio. kr. i gennemsnit de kommende 3 år, men beløbet er jo inden for det gamle EU's budgetloft, så derfor kommer vi faktisk ikke til at betale mere for vort medlemskab af et EU med 25 lande, end vi alligevel skulle have betalt.

Når talen er om det økonomiske, skal vi samtidig huske på, at der jo bliver et væsentlig større økonomisk potentiale, når vi får 10 nye lande og borgerne i de pågældende østeuropæiske lande med i EU. Flere forbrugere i EU kræver flere varer, og dermed bliver der mulighed for en øget produktion, også i Danmark, som igen giver mulighed for øget beskæftigelse, øget velstand og øget vækst.

Til sidst vil jeg nævne en enkelt anden stor vinder i forbindelse med Østudvidelsen: miljøet. Miljøproblemer respekterer jo ikke grænser, og netop i de lande, der nu står for at blive medlem af EU, er miljøet tidligere blevet brugt som konkurrenceparameter. Man ville for alt i verden forsøge at konkurrere med Vesten op gennem 1950'erne og 1960'erne, men da de planøkonomiske femårsplaner ikke producerede tilstrækkeligt med brune sko eller for mange højrisko eller noget lignende, måtte man fire på andre led i produktionen for at følge Vesten, og her betalte miljøet en høj pris. Det er heldigvis slut nu.

I EU er det netop grundtanken, at vi ikke skal konkurrere på den slags usunde parametre, og efter Murens fald er denne tankegang overført på ansøgerlandene, der nu skal opfylde EU's strenge krav, også på miljøområdet. De miljømæssige gevinster ved udvidelsen er derfor betragtelige for os alle.